

ÎNDEMN ARHIERESC

*DISTINS CORP PROFESORAL,
DRAGI ELEVI,*

Cu ajutorul și binecuvântarea bunului Dumnezeu, începe noul an școlar, 2025-2026. Momentul acesta emoționant este și foarte important pentru toți factorii implicați în buna desfășurare a procesului didactic-educativ: elevi, profesori, părinți etc.

Cu acest prilej, Vă adresăm, și anul acesta, stimați profesori și iubiți elevi, îndemnul părintesc de a începe acest an școlar cu dăruire, recunoștință față de bunul Dumnezeu și hotărârea de a păși, cu „credință, nădejde și dragoste”, pe drumul cunoașterii, al studiului și al științei.

Stimați profesori și dragi părinți, Vă punem la suflet, totodată, rugămintea de a stăruia ca tinerele vlăstare ale neamului nostru să se bucure, pe lângă pregătirea intelectuală, și de povățuire morală, așa după cum, pilduitor, ne învață Cartea Sfântă, Biblia: „Deprinde pe tânăr cu purtarea pe care trebuie să o aibă; chiar când va îmbătrâni nu se va abate de la ea” (Pildele lui Solomon 6, 4).

Societatea în care trăim, își pune amprenta asupra copiilor și tinerilor, iar tentațiile tot mai des întâlnite, cum sunt consumul de substanțe interzise și utilizarea excesivă a tehnologiei moderne, crează dependențe, contribuie la apariția unor îngrijorătoare modificări emoționale și comportamentale în rândul tinerilor și chiar al copiilor.

De aceea, Biserica și Școala, împreună cu părinții, profesorii de religie și preoții parohi, avem misiunea sfântă de a-i călăuzi pe elevi atât pe calea cunoașterii, cât și pe aceea a formării sufletești.

Școala, dragi elevi, este o instituție fundamentală a societății, cu un rol de seamă în viața noastră culturală, educativă și științifică. De aceea, Vă sfătuiesc, părintește, să iubiți școala, să vă respectați dascălii, să învățați nu pentru note ci pentru viață, să lecturați bibliografia recomandată și să citiți cărțile de referință ale clasicilor literaturii naționale și universale.

Acordați toată atenția, dragii mei, cultivării sufletului și educației autentice, străduiți-vă să promovați respectul unii față de alții, bunul simț, spiritul de întrajutorare, de responsabilitate și exigența față de voi înșivă, toate valori esențiale ale vieții noastre.

Pe de altă parte, ținând seama de nevoile materiale și de situația precară a unor familii, să ne implicăm cu toții, în acțiunea de sprijinire a acestora cu cele necesare începutului de an școlar și nu numai.

De asemenea, preoții slujitori și profesorii de religie se vor îngriji ca Duminică, 7 septembrie, copiii și părinții lor să participe la sfânta Liturghie, în cadrul căreia vor fi înălțate îndătinutele rugăciuni de începere a anului școlar, atât pentru elevi și părinți, cât și pentru profesori.

Întrucât deschiderea anului școlar are loc în zi de sărbătoare, preoții vor lua legătura din timp cu conducerea școlilor și, acolo unde vor fi solicitați, vor oficia serviciul religios specific acestui moment, fără să afecteze programul liturgic al bisericii parohiale.

Odată cu acestea, rugăm pe Părintele ceresc să binecuvinteze noul an școlar, ca să fie cu adevărat „anul plăcut Domnului”, să reverse harul Său Cel Preasfânt peste toți elevii, dascălii, ostenitorii și părinții, dăruindu-vă tuturor sănătate, înțelepciune și pace sufletească, spre mai binele școlii, al Bisericii și al poporului nostru.

IUBIȚI COPIII ACESTUI NEAM!

Timișoara, 1 septembrie 2025,
Începutul anului bisericesc

† Ioan,
Mitropolitul Banatului

SFÂNTUL GHEORGHE – O RECONSIDERARE A BIOGRAFIEI LUI

Preot prof. dr. Vasile Muntean

Într-o lucrare din 1981 intitulată *The Byzantine Saint*, reeditată în 2001, chiar dacă Sf. Gheorghe a trăit în epoca ante-bizantină dar bucurându-se de cea mai mare popularitate între vechii martiri, m-am așteptat să aflu o relatare despre el măcar de dimensiunea referințelor privind pe Sf. Dimitrie. Am găsit doar epitetul *dragonocton* – δρακονοκτόνος (ucigător de balaur) ce i s-a atribuit și i-am descoperit chipul pe o camee lucrată în hematit, astăzi în British Museum¹.

În schimb, în anul 1991 *The Oxford Dictionary of Byzantium* i-a dedicat mucenicului Gheorghe, *Megalomartyr* (μεγαλομάρτυς), un succint și bine informat medalion, semnat de doi cunoscuți bizantiniști². Îl voi reda îndată aproape literal, apoi – în măsura posibilităților, dată fiind carența surselor primare – voi aduce unele nuanțări, întregiri și precizări, respectând ordinea problemelor enumerate de cei doi autori (numerotarea acestor probleme îmi aparține).

1. Sf. Gheorghe are ziua principală de comemorare 23 aprilie.

2. Nu există vreo dovadă certă care să demonstreze execuția lui în timpul legendarului rege persan Dadian și localizată la Diospolis, în Palestina; ulterior, unele alcătuirii hagiografice transferă martirajul respectiv la Nicomidia, sub domnia împăratului roman Dioclețian.

¹ Michel Van ESBROECK, "The Saint as Symbol", în: *The Byzantine Saint* (ed. Sergei Hackel), St Vladimir's Seminary Press, Crestwood, New York, 2001, p. 136; David BUCKTON, "The mass-produced Byzantine Saint", în: *The Byzantine Saint*, p. 189, figs 8b-c, unde imaginile Sfinților Gheorghe și Dimitrie – dintr-o eroare regretabilă – sunt inversate.

Și pe această cale exprim sincere mulțumiri, pentru aprecieri și sugestii, Dnei Elena Lazăr, prețuită elenistă, Dlor Academicieni Ioan Aurel Pop și Victor Spinei, Pr. prof. dr. Ioan Dură și Pr. conf. univ. dr. Ionuț Holubeanu.

² Alexander P. KAZHDAN, Nancy P. ŠEVČENKO, s. v. "GEORGE", în: *The Oxford Dictionary of Byzantium*, vol. 2, ed. Al. Kazdan et alii, Oxford University Press, New York-Oxford, 1991, pp. 834 și 835 (abreviat: ODB).

3. Totuși, venerarea martirului e atestată foarte devreme. O inscripție din 323 (!), descoperită la Shakka (în Hauran), pomenește pe Gheorghe „și sfinții care au suferit [martiriul] alături de el”.

4. O decizie a papei Gelasius I, din anul 496, respinge ca apocrife *acta* (isprăvile) Sf. Gheorghe; unii pelerini din secolul al VI-lea au observat cultul martirului la mormântul său din Lydda.

5. Cele mai timpurii fragmente din biografia lui sunt din veacul al V-lea (un palimpsest ce se păstrează la Viena), alte texte fiind mai târzii. Cea mai veche *passio* înfățișează caznele îndurate și rezistența aceluiași Gheorghe; treptat, tema ca intercesor s-a dezvoltat îndeosebi în ale sale *Miracula* (unele din ele nu pot fi datate înainte de anul 1100), în care sfântul a ajutat la găsirea unor vite, la eliberarea captivilor etc.

6. În contrast cu *Passiones* (pătimirile), colecția de *Minuni* îl prezintă pe Gheorghe călare. „Gheorghe, Dimitrie [sic!], Teodor Stratilat și Teodor Tiron erau cei mai populari sfinți militari”; bazileul constantinopolitan Ioan al II-lea Comnenul (1118-1143) a pus pe monede chipul „Purtătorului de biruință” (τροπαιοφόρος).

7. Legenda răpunerii balaurului era cunoscută probabil din secolul al XII-lea.

8. Unii autori ca Roman Melodul, Teodor Daphnopates și Teodor Prodromos l-au preamărit pe Sf. Gheorghe în scrierile lor.

9. *Viețile* lui s-au tradus din greacă în latină, slavă, coptă, armeană, arabă și etiopiană.

10. Urmează – în medalionul ce i s-a închinat – o secțiune cu reprezentările martirului în artă; în final se oferă o bibliografie selectivă.

*

1. În comentariul propriu trebuie să arăt, înainte de toate, că sfântul în cauză poartă un nume semnificativ, *Georgios*, avânt probabil ca etimon

pe γεώργιον³, însemnând „câmp cultivat”, sau mai degrabă termenul înrudit γεωργός⁴ (agricultor; γῆ = pământ, sol, iar ἔργον = muncă, lucrare). Pe acest motiv, Al. Kajdan, într-un studiu din 1992, credea că Sf. Gheorghe posibil să fi câștigat faimă în cadrul rustic și – ca argument – detaliază două „minuni” petrecute în ambianța rurală: prima este întâmplarea băiețandrilor dintr-un sat paphlagonez⁵; unul dintre ei a făgăduit sfântului o omletă dacă acesta îl va ajuta să învingă într-un joc. A doua poveste, mai largă și mai interesantă, privește un șiret și înstărit țăran (Theopistos) din Cappadocia, care a ajuns după ajutorul primit să trateze cu binefăcătorul său pentru o recompensă materială; până la urmă – și după o amenințare a sfântului – au profitat ambele părți⁶. E vorba aici de compuneri hagiografice țărănești, neacceptate de Biserică, deci necanonice, care evocă o imagine aparte a sfântului nostru, de ins inteligent și gata oricând să negocieze⁷ conform principiului „do ut des”, ceea ce nu cadrează cu sfințenia autentică.

Fără să dezaprob cu totul teza de mai sus, convingerea mea este însă următoarea: postura de ofițer superior în cazul Sf. Gheorghe, starea beligerantă aproape perpetuă ce caracterizează societatea medievală, nevoia stringentă a unui protector spiritual de profil, nu mai puțin răspândirea vestitei legende privind omorârea balaurului și salvarea unei domnițe, au fost factorii decisivi care au dus în cele din urmă la obținerea unui renume unic. Sfântul ce îl avem în vedere a fost venerat nu doar de creștini, ci și de unii musulmani (ca figură profetică), tocmai unele țări ca Anglia sau orașe ca Moscova l-au ales

patron, cinstirea numelui său răspândindu-se până și dincolo de Ocean⁸. Cinstirea acordată de comunitățile creștine orientale și occidentale este înregistrată și în *Martyrologium Romanum* din 2004, în ziua de 23 aprilie: „Sancti Georgii, martyris, cuius gloriosum certamen Diospoli seu Lyddae in Palestina omnes Ecclesiae ab Oriente ad Occidentem ab antiquitate celebrant”⁹; în românește: [Pomenirea] *Sfântului Gheorghe, mucenic, a cărui luptă glorioasă [martirică] de la Diospolis sau Lydda în Palestina, toate Bisericile din Răsărit până în Apus o celebrează încă din vechime.*

³ Manolis VARVOUNIS, St. George in Greek Religious Tradition and Popular Religiosity (online, din luna mai 2020), p. 30.

⁴ Al. KAZHDAN, s. v. „George”, în: ODB, vol. 2, p. 834; Idem, „Țăranul”, în: Omul bizantin (coord. G. Cavallo) (trad. rom.), Polirom, Iași, 2000, p. 83; Christian IONESCU, Mică enciclopedie onomastică, Ed. Enciclopedică Română, București, 1975, pp. 147-151.

⁵ Piotr GROTOWSKI, „The Legend of St. George Saving a Youth from Captivity and its Depiction in Art”, în *Series Byzantina* 1, 2003, p. 30; despre cultul Sf. Gheorghe în Paphlagonia.

⁶ Al. KAZHDAN, *Țăranul*, pp. 83-84: omletă (σφογγύαρον) sau plăcintă (lat. libum); cf. *Miracula S. Georgii* (ed. J. B. Aufhauser), Editura B. G. Teubner, Leipzig, 1913, pp. 104 și 44 (cazul Teopist). Vezi și marginaliile lui R. PEARSE, *Aufhauser's Discussion of Some Miracles of St George* (online, 10 mai 2018).

⁷ ODB, II, p. 898.

⁸ Ernest A. WALLIS BUDGE, *The Martyrdom and Miracles of Saint George of Cappadocia* (ed. D. Nutt), Londra, 1888 (conține versiunea coptă); idem, *George of Lydda, the Patron Saint of England* (ed. Luzac and Co.), Londra, 1930; George Anton KIRAZ, *The Acts of Saint George and the Story of his Father from the Syriac and Garshuni Versions*, Bar Hebraeus Verlag, Losser-Olanda, 1991; Lijuan LIN, „Preliminary Notes on the Syriac Version of the Legend of Saint George Found in Turfan”, în: *Iranianate and Syriac Christianity in Late Antiquity and Early Islamic Period*, 2021, p. 245 și urm.; Giles MORGAN, *St George, Pocket Essentials*, Londra, 2017; Ivan GERÁT, „Saint George between Media and Functions”, în: *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 2020, p. 37 și urm.; Heather A. BADAMO, *Saint George between Empires: Image and Encounter in the Medieval East*, Pennsylvania State University Press, 2023; WIKIPEDIA, *St George* (24 oct. 2025, cu bibliografie bogată).

⁹ Libreria Editrice Vaticana, p. 249.

Cu privire la data aniversării, în afară de cea principală (23 aprilie, respectiv 6 mai, după calendarul iulian) din sinaxarele răsăritene și apusene, e necesar a fi indicate și alte termene: 24, 25 aprilie, iar 1 mai la coptii egipteni¹⁰. Data serbării mucenicului în 23 aprilie consider că nu s-a împrumutat din *Onomastikon*-ul lui Eusebiu de Cezareea¹¹, ci probabil din *Historia ecclesiastica* eusebiană, în care se discută despre un soldat de viță nobilă, fără nume, martirizat în 23 aprilie 303, și nu din așa-zisă *Viață* din secolul al V-lea, din care s-au inspirat versiunile hagiografice ulterioare (cu unele omisiuni), deoarece în această *Passio Sancti Georgii* vedem trecută ziua de 24 aprilie ca moment al martirizării¹². Până la noi clarificări, ziua de 23 aprilie se poate primi ca o dată tradițională verosimilă¹³. Totuși, trebuie arătat că acel om foarte distins, nenominalizat de Eusebiu (*Historia ecclesiastica* VIII, 5), nu poate fi identificat în siguranță cu Sf. Gheorghe¹⁴.

2. În ce-l privește pe Dadian (*Dadianos/Datianus/Dacianus*, scris uneori și *Diadanus* sau *Dardianus*¹⁵), păreriile diferă. În timp ce unii cercetători socotesc că este un cârmuitor mitic,

nefigurând pe lista conducătorilor perși legali¹⁶, alți specialiști susțin că ar fi fost un rege persan nelegitim, stăpân peste teritoriul Cappadociei¹⁷, ori guvernator al Bitiniei¹⁸ sau, ca Dacianus, mai-marele provinciilor romane Lusitania și Hispania Citerior, persecutor al creștinilor¹⁹. Dacă, după *Passio Sancti Georgii* (repet: din veacul V), lucrurile s-au derulat în Egipt²⁰, o recentă lucrare la fel de exagerat situează locul și data martirajului chiar la Sawr (Mosul, în Irak), în 268²¹. Substituirea numelui Dadian cu cel al lui Dioclețian s-a explicat convingător ca o formă raționalizată a primului antroponim²². Mai mult, legătura numelui sfântului cu Nicomidia este incompatibilă cu cultul timpuriu de la Diospolis. Această teorie nu ia în calcul venerarea în Palestina a unui martir din Nicomidia, presupunând în mod gratuit o translare (*translatio*) a moaștelor de la Nicomidia la Diospolis/Lyddā, azi Lod, în Israel²³.

Într-adevăr acolo, în Lydda, a fost decapitat Sf. Gheorghe – și nu la Berytos/Beirut²⁴ –, după cum mărturisește Teodosie Perigeta (*archidiaconus*)²⁵ către anul 530, în scrierea *De situ Terrae Sanctae*: „In Diospolim [...], ubi sanctus Georgius martyrizatus est; ibi et corpus eius est et multa miracula fiunt”; în limba română: *În Diospolis [...], unde Sfântul Gheorghe a fost martirizat; unde este și corpul lui [adică moaștele] și se întâmplă multe minuni*. Acest peregrin desigur că s-a bazat

¹⁰ Hippolyte DELEHAYE, *Les legendes grecques des saints militaires*, Librairie Alphonse Picard et Fils, Paris, 1909, p. 73; Jacob LeMASTER, "St. George in Legend and Verse", în: *Journal of Undergraduate Research*, vol. 21, nr. 1/2019, University of Florida, p. 3; *Saint George's Day* (Wikipedia, 5 nov. 2025, cu detalieri).

¹¹ Carl Umhau WOLF, *Eusebius of Caesarea: Onomasticon* (online, 1971); idem, *The Onomasticon of Eusebius Pamphili* (online, 2006). Vezi și Laurence GARDNER, *The Mysterious Identity of Saint George* (online, 2007), pp. 8 și 39, n. 17.

¹² PSEUDO-PASSECRATES, *The Passio of St George*, în traducerea lui D. Bryson, revizuită de R. Pearse (online, 2020), p. 24.

¹³ După Donald ATTWATER, *Dictionary of Saints*, Penguin Reference, Londra, 1974, p. 148, martiriul a avut loc la finele secolului III sau la începutul sec. IV.

¹⁴ *The Catholic Encyclopedia*, vol. VI, Robert Appleton Company, New York, 1909, sub voce (autor: Herbert Thurston). Vezi și Sabine BARING-GOULD, *The Lives of the Saints*, vol. IV (ed. J. C. Nimmo), Londra, 1897, p. 302; Dean FLEMING, *The Life of the Saint George, Martyr, Patron of England* (ed. R. și T. Washbourne), Londra, 1901, p. 30; *The Oxford Dictionary of Christian Church* (ed. F. L. Cross și E. A. Livingstone), Oxford University Press, 1997, p. 699; Laurence GARDNER, *The Mysterious...*, pp. 7-8.

¹⁵ PSEUDO-PASSECRATES, *The Passio...*, pp. 2, 5 et passim; E. W. BROOKS, *Acts of Saint George*, Georgias Press, New Jersey, 2006, 97 și urm. (traducerea engleză a versiunii siriace); L. GARDNER, *The Mysterious...*, pp. 2, 12; J. S. MAC-KLEY, *The Pagan Heritage of St George*, The University of Northampton, 2011, p. 1; WIKIPEDIA, *Saint George in Devotions, Traditions and Prayers* (online, 10 sept. 2025).

¹⁶ Alphonse MINGANA, *A New List of the Persian Kings* (online), p. 117.

¹⁷ Mary TANIOUS ABDALLAH, *Celebration of Saint George. El Rezykat in Luxor Governorate* (online, 2025), p. 207, n. 6 și p. 273, n. 17.

¹⁸ Pádraic ROHAN, *From the Middle East to Britain: the Migrating Legend of Saint George*, Department of History, Stanford University (text nepaginat).

¹⁹ *Dacianus* (Wikimedia Commons, 13 aug. 2024); *Datianus (praeses)* (Wikipedia, 19 sept. 2025). Vezi și James CORKE-WEBSTER, *By Whom Were Early Christians Persecuted?*, King's Research Portal (online, 10 ian. 2023), p. 1 și urm.

²⁰ PSEUDO-PASSECRATES, *The Passio...*, pp. 7 și 14.

²¹ *Mar-Girgis al-Romani*, Mănăstirea Mar-Girgis din Cairo Vechi, 2019; carte redactată de un comitet de autoare (monahii).

²² *St. George* (Wikipedia; vezi supra, n. 8).

²³ Hippolyte DELEHAYE, *Les legendes...*, p. 71.

²⁴ Miroslav DACHEV, *Saint George: the Great Martyr, the Wonder - Worker, the Victory - Bearer* (online, 2015), p. 2.

²⁵ *Itinera Hierosolymitana saeculi III-VIII* (ed. P. Geyer), Ed. Consilio et Impensis Academiae Litterarum Caesareae, Viena, 1898, p. 139.

pe tradiție (ea fiind memoria umană)²⁶, când a dezvăluit elementele de mai sus, o tradiție a locului de care a ținut cont. În consecință, nu mai putem accepta în chip obiectiv un dialog între liderul persecutor păgân și Sf. Gheorghe, dialog „cinstit” (!) potrivit unei erminii a picturii bizantine²⁷ ce se referă – fără temei documentar – și la împărăteasa Alexandra, presupusa soție a lui Dioclețian, după ce aceeași persoană feminină (într-o primă variantă a poveștii)²⁸ a fost soția lui Dadian! De fapt, soția lui Dioclețian se chema Prisca²⁹. Cum scrie Lactanțiu în *De mortibus persecutorum*³⁰, în anul 314 – sau 315³¹ (nu în 303!) –, ea și fiica sa Valeria vor fi asasinate la ordinul lui Liciniu³², cumnatul lui Constantin cel Mare.

Mergând pe urmele lui Edward Gibbon (1737-1794), cu „o viziune eronată” asupra identității martirului³³, Laurence Gardner³⁴ a încercat fără succes să argumenteze că Gheorghe din Laodiceea, născut după opinia lui în Cappadocia, a devenit episcopul arian al Alexandriei, fiind linșat în 24 decembrie 361 de o gloată păgână care i-a aruncat cadavrul ciopârțit (sau ars)³⁵ în mare; acesta ar fi adevăratul martir Gheorghe. Ca să-și apere ipoteza, el zicea – legat de Diospolis – că Laodiceea menționată mai sus s-a numit înainte Diospolis³⁶; trebuia să precizeze: înainte de Hristos, când Antioh al II-lea Theos (261-253), în onoarea consoartei sale numită Laodiceea,

a fondat acest oraș³⁷. L. Gardner³⁸ a mai făcut o confuzie, unind arbitrar două personaje istorice. Realmente au existat doi ierarhi: Gheorghe de Laodiceea (născut în Alexandria și răposat în anul 359)³⁹ și Gheorghe de Cappadocia (născut în Epiphania-Cilicia; de specificat: cappadocian numai prin descendență). Acest intrus eterodox în 356 l-a înlocuit – până în 361, când a fost omorât de necreștini – pe arhiepiscopul alexandrin exilat, Atanasie cel Mare⁴⁰.

3. Relativ la epigraful descoperit la Shakka din sudul Siriei, Roger Pearse⁴¹ s-a întrebat dacă mai poate rămâne cu datarea în secolul al IV-lea

²⁶ Jerzy TOPOLSKI, *Metodologia istoriei* (trad. rom.), Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1987, p. 269.

²⁷ DIONISIE DIN FURNA, *Carte de pictură* (trad. rom.), Ed. Meridiane, București, 1979, pp. 217-218.

²⁸ PSEUDO-PASSECRATES, *The Passio...*, p. 15.

²⁹ Prisca (empress); cf. Wikipedia (22 aprilie 2025).

³⁰ *Of the Manner in which the Persecutors Died* (ed. Philip Schaff), online, pp. 479, 480, 487; Christina HOTALLEN, *Embodying the Empire: Imperial Women and the Evolution of Succession Ideologies in the Third Century*, University of South Florida, 2020, p. 74; Byron WALDRON, *Diocletian, Hereditary Succession and the Tetrarchic Dynasty* (teză, online), University of Sydney, 2018, p. 241.

³¹ Prisca (Wikipedia, 17 decembrie 2024).

³² Prisca (vezi nota precedentă); Galeria Valeria (Wikipedia, 21 iulie 2025); Lauren Ann WAINWRIGHT, *Portraits of Power: the Representations of Imperial Women in the Byzantine Empire* (teză), University of Birmingham, 2018, p. 56 și urm.

³³ *The Oxford Dictionary...* (citat la n. 14), p. 665.

³⁴ *The Mysterious Identity...*, p. 36.

³⁵ Patrick GRAY, *George of Cappadocia (d. 361) (Abstract)*, online, 25 nov. 2011).

³⁶ L. GARDNER, *The Mysterious Identity...*, p. 7.

³⁷ *Laodicea on the Lycus* (Wikipedia, 31 oct. 2025). E vorba de Frigia.

³⁸ *The Mysterious Identity...*, pp. 4, 5, 28.

³⁹ Mark DELCOGLIANO, "The Death of George of Laodicea", în: *The Journal of Theological Studies*, vol. 60/2009, pp. 181-190; idem, *George of Laodicea: Historical Reassessment*, Cambridge University Press (online, 19 sept. 2011).

⁴⁰ Ioan G. COMAN, *Patrologie*, III, EIBMBOR, București, 1988, pp. 103-104; *George of Cappadocia* (Wikipedia, 22 oct. 2025).

⁴¹ *Do We Really Have 4th Century Inscription from Shakka Dedicated to St George?* (online, 25 mai 2018).

(anul 323), întrucât data corectă ar fi 549, 550 sau 565. Dânsul cunoștea și celălalt an, 368⁴², admis în prezent de autoritatea catolică, cum transpare din unele comunicări oficiale⁴³. Reproduc imediat textul în discuție: *Οἱκος ἀγίων ἀθλοφόρων μαρτύρων Γεωργίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀγίων*⁴⁴, text care se tâlcuiește lesnicios: „Casa [biserica] sfinților și triumfătorilor martiri Gheorghe și cei împreună cu el”. O altă veche inscripție care menționează pe Sf. Gheorghe, databilă în 515, provine tot din Siria, anume de la Ezra/Izra/Zorava⁴⁵.

4. Datorită unor investigații recente, nu se mai poate vorbi despre *Decretum Gelasianum de libris recipiendis et non recipiendis*, din ultimul deceniu al veacului al V-lea, greșit atribuit pontifului Gelasius⁴⁶. Un cârturar anonim a elaborat textul disputat, între anii 519 și 553⁴⁷. Rămâne însă valabilă observația: *Passio Georgii – apocrypha*, o judecată irecuzabilă. În 514⁴⁸, cum era de prevăzut, un pelerin – urmat de alții – a constatat devoțiunea celor din Lydda, manifestată față de Sf. Gheorghe la mormântul lui. Evident, un cult vechi, legat de o localitate definită, constituie în sine un argument diacronic forte pentru istoricitatea sfântului⁴⁹.

5. R. Pearse, amintit și până acum, a publicat în engleză în 2020 numitul palimpsest de la Viena, după ce a reexaminat o traducere anterioară. Textul e „prostesc și eretic” (*as foolish and heretical*)⁵⁰, cum l-a taxat acel membru învățat al Bisericii catolice (a se revedea paragraful nr. 4), între anii 519 și 553;

altă etichetare: „o pură fantezie”⁵¹. Cuprinde o serie de excentricități, aberații istoriografice, inclusiv atacul la adresa unei personalități ortodoxe, Sf. Atanasie cel Mare⁵², preschimbat în magicianul Atanasie! Însuși Sf. Gheorghe este ucis de trei ori – înviat mereu prin putere dumnezeiască –, fiind înmormântat o dată în muntele egiptean Asinaris⁵³. Cât despre *Minunile* care vor fi cunoscute tardiv, cum s-a relevat în medalionul citat, multe dintre ele frizează absurdul devenind miracole incredibile⁵⁴; bunăoară, sfântul învie un om mort de aproximativ 300 de ani⁵⁵, învie până și un bou ș.a.m.d. Necrezând în miracolul cu pricina, o autoare contemporană (Alice Bank)⁵⁶ a înlocuit vocabula *învierea* bouului cu „vindecarea” lui. Așadar, nu pare surprinzătoare reacția unui bizantin, Leon Choïrosphactes, diplomat și scriitor († după 919); acesta a formulat niște remarci critice asupra unor produse ale hagiografiei⁵⁷.

6. Deși erminia picturii bizantine⁵⁸ nu recomandă zugrăvirea Sf. Gheorghe drept cavaler dragonocton pe cal alb, s-au pictat suficiente icoane în această formă. În privința Sf. Dimitrie – inclus sistematic în grupul sfinților militari – am arătat nu demult că a fost exclusiv diacon⁵⁹. Pe urmă, într-o carte care tratează chestiunea sfinților războinici, autorul îi prezintă succesiv pe cei mari și pe cei mici, ultimii extrem de numeroși⁶⁰. Se poate adăuga Sf. Ioan cel Nou

51 *New Catholic Encyclopedia*, vol. VI, Catholic University of America Press, 2002, *sub voce* (autor: E. J. Smyth).

52 Să se vadă, pentru atmosfera epocii, și teza lui Christopher James NOFZINGER, *In the Shadow of Persecution: Athanasius of Alexandria and the Making the Arian Heresy*, University of California Santa Barbara, 2020; *lapsus calami* în p. 2: Edictul de toleranță al lui Constantin și Liciniu apare în 314!.

53 PSEUDO-PASSECRATES, *The Passio...*, p. 14. Vezi și *supra*, n. 50; J. MATZKE, *Contributions...*, p. 473 (altă lectură: Siris sau Seres).

54 Vezi și Mario BAGHOS, *On the Historical Existence of Saint George, Part 1* (online, 2020), p. 3 și n. 5; Lee HALZENGA, *St George, the Patron Saint of Lepers* (online); *The Life of the Great Martyr Saint George*, Mary and Amani Basillii (online, 2020), pp. 9, 21.

55 Hippolyte DELEHAYE, *Les legendes...*, p. 62.

56 *L'art byzantin dans les musées de l'Union Soviétique*, Éditions d'Art Aurora, Leningrad, 1985, p. 322.

57 *Literatura Bizanțului. Studii* (antologie, traduceri și prezentare de N.-Ș. Tanașoca), Ed. Univers, București, 1971, p. 131.

58 A se vedea mai sus, n. 27.

59 În cartea *Scrieri teologice și istorice*, Ed. Episcopiei Caransebeșului, 2012, p. 68 și urm. Un nou studiu, *Sfântul Dimitrie, diacon și martir*, l-am trimis foarte recent la tipar.

60 Christopher WALTER, *The Warrior Saints in Byzantine Art and Tradition*, Routledge, Londra-New York, 2016, p. 109 și urm. (despre Sf. Gheorghe); John HALDON, *Byzantium at War AD 66-1453*, Routledge, New York-Londra, 2003, p. 65;

42 W. H. WADDINGTON, *Inscriptions grecques et latines de la Syrie* (ed. F. Didot), Paris, 1870.

43 *Vatican News* (online, 2025); Editorial, *St George*, în: "Sacred Heart Paris Newsletter", 27 apr. 2024, p. 5. Vezi și Matthew TAYLOR, *Add George of Lydda, Martyr, to Lesser Feasts and Fasts*, General Convention of the Episcopal Church 2024, p. 3.

44 A se vedea mai sus, n. 41.

45 R. PEARSE, *The Oldest Dateable Inscription Mentioning St George* (online, 23 mai 2018).

46 Clare K. ROTHCHILD, *The Muratorian Fragment* (ed. Mohr Siebeck), Tübingen, 2022, p. 9; *St. Gelasius: Pope, Scholar, and Defender of the Faith* (online, 20 nov. 2024); *St. Gelasius* (Catholic Online/Saints and Angels), 2025. Vezi și Anna Rebecca SOLEVĂG, "Gender and Unruly Titles in the Booklists of the Gelasian Decree", in: *Journal for the Study of the Pseudoepigrapha*, 32/2013, p. 342 și urm.

47 *Gelasian Decree* (Wikipedia, 2 nov. 2025, cu bibliografie).

48 Christopher WALTER, "The Origins of the Cult of Saint George", in: *Revue des Études Byzantines*, 53 (1995), p. 314.

49 A se revedea *supra* n. 14 (*The Catholic Encyclopedia*).

50 PSEUDO-PASSECRATES, *The Passio...*, p. 1. Vezi și John E. MATZKE, *Contributions to the History of the Legend of Saint George*, Modern Language Association (reed. cărții din 1902), Londra, 2025; H. DELEHAYE, *Les legendes...*, p. 55.

de la Suceava, negustor la origine⁶¹, care a fost transformat peste un timp (în secolul XVII) în sfânt militar⁶². Este de remarcat faptul că și pe monedele altor împărați bizantini (Andronic I Comnenul, Isaac al II-lea Anghelos *et alii*) a fost gravat chipul Sf. Gheorghe⁶³. În Imperiul Bizantin, tocmai din secolul al VII-lea Gheorghe era apreciat ca „un sfânt al statului”, iar sfântul militar nu este numai protegitorul simplilor soldați; el – ne dezvăluie unele expuneri ale evenimentelor beliciste – într-un fel miraculos se arăta în persoană înaintea luptătorilor, înflăcăându-i⁶⁴. Între domnii români, Ștefan cel Mare îl prețuia în mod special pe „Purtătorul de biruință”⁶⁵.

7. De subliniat că istorioara omorârii dragonului era cunoscută nu doar în secolul al XII-lea, ci și în cel precedent⁶⁶. Unii cercetători invocă o analogie

din mitologia greacă (Perseu și Andromada)⁶⁷ sau îl compară pe învingător cu Călărețul Trac⁶⁸.

8. Bineînțeles, au fost și alți scriitori bizantini (și nu numai), implicit predicatori, care l-au elogiat pe Marele-martir în scrierile, panegiricele sau omiliile lor; o parte din ei sunt nominalizați de H.-G. Beck într-o documentată carte⁶⁹.

9. *Viețile (vitae)* Sf. Gheorghe s-au mai tălmăcit – pe lângă limbile înșirate în medalion – în siriacă și nubiană⁷⁰.

10. De reținut că iconografia Sf. Gheorghe este diversificată. El e zugrăvit fie în ținută de militar în picioare, singuratic, fie flancat de episoade hagiografice, fie – cum am anticipat – călare. Am în considerare atât icoanele pictate pe variate materiale, cât și fildeșul prelucrat, lemnul sculptat, manuscrisele și monedele care reproduc silueta Sf. Gheorghe⁷¹. Să completez aceste rânduri cu tabloul lui Albrecht Dürer (ulei pe lemn; cca 1498)⁷², cu statuia în marmură a lui Donatello din anii 1415-1417⁷³, cu statuile ecvestre din Praga (1373)⁷⁴ și Londra (1924)⁷⁵ etc.

Monica WHITE, *Military Saints in Byzantium and Rus, 900-1200*, Paperback, University of Nottingham, 2016, *passim*; Jean-Claude CHEYNET, *La guerre sainte à Byzance au Moyen Âge: un malentendu* (online), p. 18; Melina PAISSIDOU, "Warrior Saints Protectors of the Byzantine Army in the Palaiologan Period", în: *Heroes-Cults Saints*, Sofia, 2015; Allan FOLSOM, *A Historical Analysis of Saint George. A Study of Myth, Symbolism and Agency*, (online, 2019), p. 4.

61 Mircea PĂCURARIU, *Sfinți daco-romani și români*, Ed. Basilica, București, 2013, p. 334.

62 Petre Ș. NĂSTUREL, "Le surnaturel dans les sources médiévales roumaines", în: *L'empereur hagiographe. Culte des saints et monarchie byzantine et post-byzantine*, ed. Petre Guran și Bernard Flusin, Colegiul Noua Europă, București, 2001, p. 132.

63 J. SABATIER, *Description générale des monnaies byzantines*, II, Buchhandlung Gustav Fock, Leipzig, 1930, pp. 197, 223 *et passim*.

64 Peter SCHREINER, „Soldatul și moartea”, în: *Omul bizantin* (vezi *supra*, n. 4), p. 107 (e vorba de alți sfinți militari, exclusiv Sf. Gheorghe; pentru o paralelă modernă în cazul celui din urmă, vezi M.-G. HÂNCU, *For Whom the Saint Fights: Military Saints as Allies in Battle* (online, 2022), p. 388. Cu toate acestea, ca patron al cruciaților, unii dintre ei – se spune – au avut viziuni cu Sf. Gheorghe, precum Richard Inimă de Leu; cf. *From the Middle East...* (vezi *supra*, n. 19).

65 Detalii la Tudor TEOTEOI, *Byzantina et Daco-Romana*, Ed. Omonia, București, 2008, p. 390; idem, *Bizant, romanitate orientală și români în Evul Mediu*, Ed. Academiei, București, 2020, pp. 173, 227, 240.

66 Kenneth SETTON, "Saint George's Head", în: *Speculum. A Journal of Medieval Studies*, XLVIII, nr. 1/1978, p. 2; Jennifer FELLOWS, "St George as Romance Hero", în: *Reading Medieval Studies*, XIX (1993), p. 34; Samantha RICHES, *St George: A Saint for All*, Reaktion Press, Londra, 2015, p. 100 și urm.; Kevin TUIE, *The Old Georgian Version of the Miracle of St George, the Princess and the Dragon: Text, Commentary and Translation* (online, 2022).

67 Jan BAŽANT, "St. George at Prague Castle and Perseus: an Impossible Encounter?", în: *Studia Hercynia*, XIX, 1-2/2016, p. 189.

68 Gawril KAZAROW, *The Thracian Rider and St George* (online); Constantin C. PETOLESCU, „Note creștine”, în: *History and Tradition. To the Memory of Emilian Popescu* (ed. Ionuț Holubeanu), Ed. Universitară, București, 2023, p. 272 și urm.

69 Kirche und theologische Literatur im byzantinischen Reich (Ed. C. H. Beck), München, 1959, pp. 548, 577, 630, 685 *et passim*.

70 Miroslav DACHEV, *Saint George...* (vezi *supra*, n. 24); Jonathan GOOD, *The Cult of St George: Origins, Development, and Arrival in England*, Cambridge University Press (online, 21 mai 2021), p. 23.

71 Un bun rezumat se găsește în ODB, II, p. 835. Vezi și Richard STRACKE, *St. George: the Iconography* (online, 2013); Cristina SAFTA, "From East to West – the Image of St George in the Art of the Middle Ages", în: *Anastasis*, XI, 1/2024, p. 170 și urm.; Marina ODAK, "Representations of Saint George on Coins Minted in the Medieval City of Bar", în: *Acta Histriae*, 32 (2024), nr. 2, pp. 239-240 (concluziile). E vorba de Muntenegru și de monede din veacul al XIV-lea.

72 Alison BARKER, *The Dissemination of Saint George in Early Modern Art*, Routledge, New York- Londra, p. 52; Alte Pinakothek, München.

73 Andrew BUTTERFIELD, "The Magic of Donatello", în: *The New York Review* (online), p. 14. Relieful de pe piedestalul statuii reprezintă lupta sfântului cu dragonul.

74 B. M. DANIELESCU-CHIRLOMEZ și Anita PAOLICCHI, „Statuia ecvestră a Sf. Gheorghe ucigând balaurul (Praga). Considerații istorice și iconografice”, în: *Buletinul Cercurilor Științifice Studențești*, 20 (2014), p. 123 și urm.

75 Equestrian Statue of War Memorial Saint George in London (foto, internet).

Privitor la situația de la noi, de notat că sfinți călări – implicit Sf. Gheorghe – apar pe pereții unor sfinte lăcașuri din Moldova în veacurile XV-XVI⁷⁶. În Banat, mai târziu (în secolele XVIII-XIX), Sf. Gheorghe e redat, în icoane portabile, ca și cavaler în luptă cu balaurul sau ca simplu militar, fără făpturi necuvântătoare alături⁷⁷. Exemplificările pot cuprinde și alte regiuni românești.

*

Cinstirea Sf. Gheorghe, purcezend de la Bizanț, s-a răspândit și la bulgari (secolul IX), și la români, cum am constatat și până acum, însă cea mai veche mărturie de la noi este din sec. VI-VII (în care martirul apare civil)⁷⁸; alte dovezi: Brațul Sf. Gheorghe din Deltă, orașul Giurgiu și unele localități din țară care prin apelativul lor amintesc de mucenic⁷⁹. Dar denumirea populară *Sângeorz* conservă forma latină: *Sanctus Georgius*⁸⁰. În ajunul sărbătoririi lui (22 aprilie), românii obișnuiesc să se stropescă unii pe alții cu apă, stropire extinsă și la staule și vite. Așa procedau și păstorii romani în aceeași perioadă, în ziua de *Palilia*⁸¹ (21 aprilie; diferența e doar de o zi), precum ne informează de pildă Ovidiu. Se obișnuia la noi și să se afume turmele de oi, iarăși cutumă romană moștenită⁸².

În subsidiar, grecii din zilele noastre îl venerază pe Sf. Gheorghe și cu calitatea de

ocrotitor al păstorilor și al militarilor; de altfel, el e cinstit de toți păstorii din Balcani ca și de cei din Carpați, cum s-a spus⁸³.

*

În loc de încheiere. După ce am parcurs o bogată literatură de specialitate, realizată mai ales de specialiști de peste hotare, preocupați să limpezească imaginea unui notoriu mucenic, am ajuns la concluzia că Sf. Gheorghe a avut o existență istorică, provenind dintr-o familie cappadociană nobilă, că a fost martirizat în Lydda, după toate probabilitățile în 23 aprilie din 303, cu timpul dobândind o glorie neegalată de alți martiri. *Inter alia*, însăși *Viața* Sf. Teodor Sykeotul († 613; concepută de un ucenic al său)⁸⁴, de exemplu, a pus în lumină originea cappadociană și ipostaza militară a lui Gheorghe, denumindu-l „sfânt-martir”. Văd că și Biserica romano-catolică, nu numai cea ortodoxă, agreează 303 ca an al martirajului⁸⁵.

În final să-mi fie permisă o sugestie: sinaxarele – care descriu chinurile prin care a trecut Sf. Gheorghe, ca și minunile lui – s-ar cuveni să fie remaniate în procentul necesar; mă refer și la sinaxarul românesc, de asemenea la acatistul sfântului⁸⁶.

⁷⁶ I. D. ȘTEFĂNESCU, *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973, pp. 182-183.

⁷⁷ Vasile MUNTEAN, *Artă și cultură*, Ed. Mitropoliei, Timișoara, 2009, pp. 78-79.

⁷⁸ Ion BARNEA, „Sigilii bizantine inedite din Dobrogea”, în: Pontica, XXIII (1990), pp. 317 și 319: un sigiliu descoperit la Noviodunum (Isaccea, jud. Tulcea), având chipul Sf. Gheorghe și o inscripție în greacă; Ion BICA, „Cinstirea Sf. Gheorghe pe teritoriul României în lumina documentelor arheologice, epigrafice, sigilografice și literare (sec. IV-XIII)”, în *Arges. Studii și comunicări. Seria Istorie*, XI (2002), pp. 117-118.

⁷⁹ Haralambie MIHĂESCU, *Influența grecească asupra limbii române până în secolul al XV-lea*, Ed. Academiei, București, 1966, p. 109; Simona GOICU, *Termeni creștini în onomastica românească*, Ed. Amphora, Timișoara, 1999, p. 118.

⁸⁰ Simona GOICU, *Termeni...*, p. 118. Vezi și Vasile PISTOLEA, *Sărbători religioase și datini la români*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2006, p. 195 și urm.

⁸¹ În amintirea fondării Romei; de la zeița Pales, protectoarea oierilor și văcarilor și a turmelor și cirezilor lor; cf. V. M. GĂUREANU, *Sărbători și festivaluri în Roma antică* (online), sub voce: *Parilia/Palilia*; Florin GOLBAN, „Sărbătoarea Parilia în izvoarele literare antice”, în: *Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis*, XII (2010), p. 83 și urm.

⁸² Simona GOICU, *Termeni...*, pp. 119-120; în p. 141, o dovadă a cinstirii Sf. Gheorghe în Banat în secolul al XI-lea.

⁸³ Manolis VARVOUNIS, *St. George...* (vezi *supra*, n. 3), p. 30; Simona GOICU, *Termeni...*, p. 120; Al. TERZIĆ *et alii*, „Cross-Cultural Exchange: Saint George's Day Customs as a Common Heritage of Balkan Nations”, în: *Anthropological Notebooks*, XXI, 2/2015, p. 71 și urm.

⁸⁴ *Vie de Théodore de Sykeôn* (ed. A.-J. Festugière), Société des Bollandistes, Bruxelles, 1970; ODB, III, pp. 2045-2046; Al. KAZHDAN, *Țăranul* (vezi mai sus, n. 4), p. 82; Christopher WALTER, *The Origins...* (vezi *supra*, n. 48), p. 297. Așezarea Sykeon se afla în Galatia-Asia Minor, la vest de Ankyra/Ankara; azi Sarılar. Pentru originea cappadociană (pe linie masculină) a Sf. Gheorghe, pe lângă studiile indicate în note, vezi și Victor KERNBACH, *Dicționar de mitologie generală*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1989, p. 535 (citează pe K. Krumbacher).

⁸⁵ *St George* (Wikipedia, 24 oct. 2025): un timbru al Vaticanului, din 2003, emis cu prilejul împlinirii a 1700 de ani de la săvârșirea mucenicului, îl înfățișează pe Sf. Gheorghe în armură și călare pe un cal alb. Astăzi, mai sunt unii care optează pentru anul 304; cf. *St George of Lydda* (Cloudfront.net), p. 2. Apropo de *cal alb*: în unele locuri din Oltenia – în cadrul folclorului religios – se crede că Sf. Gheorghe avea „calul vânat”, adică albastru; cf. Andrei OIȘTEANU, *Mythos & Logos. Studii și eseuri de antropologie culturală*, Ed. Nemira, București, 1998, p. 208; sunt interesante și reflecțiile aceluiași autor din pp. 8-17.

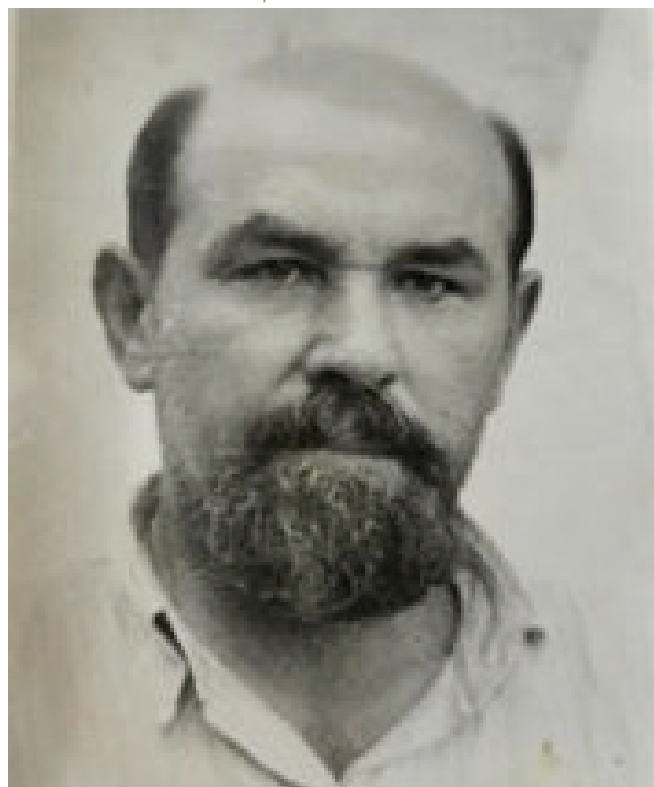
⁸⁶ *Acatistierul cel Mare*, vol. II, Ed. Cartea Ortodoxă, Alexandria, 2011, p. 173 și urm.

PREOTUL ORTODOX IOAN MEDELEANU (1900-1981), VICTIMĂ A REGIMULUI COMUNIST

prof. dr. Dumitru Tomoni

Născut într-o familie de țărani din satul Curtea, plasa Făget, comunitate cu oameni harnici, mândri și receptivi la înnoirile vremii, Ioan Medeleanu a urmat cursurile școlii primare la Curtea (1906-1908) și la Făget (1908-1912), apoi liceul la Lugoj (1912-1916; 1920-1921). Între anii 1920-1923 a urmat cursurile Institutului Teologic din Caransebeș, cu rezultate strălucite, marea majoritate a calificativelor obținute fiind de „eminent” sau de „foarte bine”¹. În 23 octombrie 1922 a fost hirotonit diacon de către episcopul Iosif Traian Badescu pe seama Catedralei episcopale din Caransebeș, fiind încadrat diacon și administrator al internatului școlar începând cu 1 iulie 1923, iar la începutul anului școlar și prefect al studenților teologi. În anul școlar 1923/1924 i s-a încredințat și catedra de cântare bisericească și tipic la Institutul Pedagogic. În 12 aprilie 1925, duminica Floriilor, a fost ales preot pentru parohia Răchita, protopopiatul Belinț din eparhia Arad, fiind hirotonit preot pe seama acestei parohii de episcopul Grigorie Comșa, la 1 septembrie 1925, de unde a fost arestat în 15 august 1952 și condamnat de Tribunalul Timișoara la doi ani de închisoare pentru „uneltire împotriva ordinii sociale”².

În 16 septembrie 1928 parohia a fost vizitată de episcopul Aradului, Grigorie Comșa, evenimentul mult așteptat de către enoriași fiind consemnat de oficiosul eparhial „Biserica și școala”: „Ni-a sosit întru întâmpinare vre-o 25 călăreți și 4 bicicliști. La intrare în comună Pr. Sf. Sa este întâmpinat de notarul Zgârc și primarul iar la

pod a așteptat o mare mulțime de popor și corul bisericesc în frunte cu preotul Ioan Medeleanu... De aci mergem până la sf. biserică pe jos între cântările corului. A fost o procesiune impozantă școlari și școlărițele înșiruiți doi cu doi, mergeau înainte sub conducerea învățătorului”³.

În prima parte a activității desfășurate în parohia Răchita, preotul Medeleanu a reușit să-și mobilizeze enoriașii în efectuarea de lucrări de înfrumusețare a lăcașului de cult și a curții biserici, de schimbare parțială a mobilierului și de construire a unui pavilion pentru activități cultural-religioase și servitul mesei la cei 60 de școlari săraci înscriși la cantina școlară, o altă inițiativă a preotului. În 1928 a înființat în Răchita „Cercul Agricol” prin intermediul

¹ Arhiva Mitropoliei Banatului, Dosar personal (nepaginat).

² *Ibidem*; *Preoți și diaconi arestați în perioada 1945-1989*, în https://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/ortodoxa/preoti_ortodoci_6/preoti_ortodoci_6.pdf [accesat 5.10.2025]

³ „Biserica și școala”, an. LII, nr. 41 din 7 octombrie 1928, p. 6.

V. 27153

Matricola 109N Unitatea 109N

Numele MEDELEANU Prenumele IOAN

Păreche

Născut în anul 1902 luna Aprilie ziua 13 în

Comuna Bunha Raional Foșt. Regiunea Timișoara

Fiul lui Ioan și al Maria domiciliat în

Comuna Rochita Raional Foșt. Regiunea Timișoara

Ocupația la data arestării: Preot.

Ocupația în trecut: Preot.

Școala: Teologia

Sursa materială la data arestării: La țăr. arăd.

Sursa materială în trecut: P. arel

Sursa cîră: Biserici Originea socială: Mit. Burghez

Apartenența politică la data arestării: Apolitico în trecut: P.N.C.

Nr. Deciziei sau Procesul-Verbal de Internare	Nr. Adresei și Autoritatea care l-a depus	Motivul Internării	Data Internării
	<u>D. G. S. Timișoara</u>	<u>P.N.C.</u>	

Internarea începe la: 15. VIII. 1952 Expiră la: _____

căruia a achiziționat, pentru comunitate, utilaje agricole și a organizat în localitate, cu sprijinul Camerei Agricole Severin, prima expoziție de produse agricole din Banat, la care s-au atribuit premii în bani și produse.

Ca urmare a unor denunțuri calomnioase⁴ și a implicării politice în perioada interbelică, la 15 august 1952 a fost arestat de către autoritățile comuniste. Într-adevăr, în anul 1926 a devenit membru al Ligii Apărării Naționale Creștine, partid de orientare naționalistă și antisemită, înființat la 4 martie 1923 de profesorul ieșean Alexandru C. Cuza, un bun cunosător al problemei evreiești din România interbelică dar în același timp un înverșunat antisemit⁵. Înscris în partid ca simplu membru, în anul 1932 preotul Medeleanu a fost numit președinte cu delegație al organizației fostului județ Severin, funcție ce o îndeplinește până la 14 iulie 1935, când, în urma fuziunii dintre Liga Apărării Naționale Creștine și Partidului Național Agrar, s-a format Partidul Național Creștin.

Referitor la activitatea desfășurată în cadrul Ligii Apărării Naționale Creștine, preotul o consemnează în declarația dată în 6 ianuarie 1954: „Activitatea politică din L.A.N.C. o formează întrunirile publice din preajma alegerilor de deputați, pe teritoriul fostului județ Severin. L.A.N.C. până la fuziune nu a ținut nici o întrunire județeană și, numai cu ocazia fuzionării, s-a ținut o adunare mai însemnată la Lugoj, sub conducerea președintelui P.N.C. Ziaristică de partid n-am făcut și nici broșuri n-am publicat. Manifestele electorale erau compuse de capii de listă, ceea ce nu am fost niciodată”⁶.

Chiar dacă ofițerul de Securitate, în urma investigațiilor făcute, recunoștea în raportul făcut în 13 august 1952 că Medeleanu „în prezent nu se observă a se manifesta pe față” împotriva regimului comunist, peste două zile preotul a fost arestat, deoarece „are anturaj de elemente suspecte”, iar cu peste un deceniu în urmă, „în timp ce activa în acest partid, mergea pe sate cu mașina și ținea conferințe pentru a atrage cât mai multă populație de partea acestui partid”⁷. I s-a mai imputat preotului Medeleanu înscrierea pe listele de deputați la alegerile din 1928, 1932, 1933 și 1937, chiar dacă niciodată nu a avut șanse de a fi ales – nu a fost pus în fruntea listei județene –, alegerea în funcția de vicepreședinte al organizației județene a PNC și numirea în comisia interimară a jud. Severin, timp de o lună și câteva zile, în perioada guvernului Goga-Cuza (29 decembrie 1937 – 10 februarie 1938).

În ceea ce privește activitatea desfășurată după dispariția Partidului Național Creștin, în ciuda unor declarații mincinoase date de unii consăteni ce încercau să-l asocieze cu mișcarea legionară sau cu Partidul Național Țărănesc-Maniu, în Fișa matricolă penală se consemnează că la data arestării era apolitic⁸.

⁶ ACNSAS, Fond Penal, Dosar 72507, f. 18

⁷ Ibidem.

⁸ https://www.iicmmer.ro/fise-matricole-nou/?drawer=-Fise%20matricole%20openale%20-%20Detinuti%20politici*M*M%2004.%20Mat%20-%20Menz*Medeleanu%20Ioan [accesat 5.10.2025]

⁴ Arhiva Consiliului Național Pentru Studierea Arhivelor Securității (ACNSAS), Fond Penal, Dosar 72507, f. 4-7.

⁵ Ioan Scurtu, *Istoria românilor în secolul XX*, București, Editura Paideia, 1999, p. 153.

Condamnat de Tribunalul Militar Timisoara la 5 ani de detenție pentru „activitate dujmănoasă la adresa regimului democrat-popular”⁹, a ispășit pedeapsa la Penitenciarul Timișoara și la coloniile de muncă forțată de la Valea Neagră, Borzești și Onești, fiind eliberat la 13 mai 1954 de o Comisie Centrală a MAI în urma unor noi verificări și declarații¹⁰.

După eliberare a fost numit preot în parohia Coșteiu de Sus (1 august-31 decembrie 1954), Răchita (1 ianuarie-31 martie 1955), Coșteiu de Sus (1 aprilie-31 iulie 1955) și din nou Răchita (1 august 1955-31 iulie 1978). În timpul păstoririi sale biserica a fost tencuită în interior și exterior, zugrăvită, s-a demolat turla și s-a reconstruit înălțându-se cu 4 metri, s-au achiziționat două clopote și s-a amenajat casa parohială. Pentru meritele sale, conducerea eparhiei i-a acordat distincții și ranguri bisericești. În 4 martie

1972, la împlinirea a 10 ani de arhipăstorie, Mitropolitul Nicolae al Banatului l-a „înălțat la rangul de protopresbiter, pentru îndelungata și rodnică sa activitate pusă în slujba bisericii și a binelui obștesc precum și în semn de deosebită prețuire și mulțumire”.

A decedat la 3 martie 1981, după o grea suferință, fiind înmormântat în curtea bisericii. Slujba înmormântării a fost oficiată în biserica din Răchita de un sobor de preoți în frunte cu vicarul administrativ Ilie Maier, iar necrologul a fost rostit de protopopul Doru Milostean¹¹.

Calvarul părintelui Ioan Medeleanu dovedește încă o dată, dacă mai era nevoie, caracterul criminal al regimului comunist într-o anumită perioadă istorică. Preotul nu a desfășurat acțiuni care să pericliteze politica regimului și nu și-a trădat țara; el doar și-a permis să activeze și să susțină în anii tinereții o formațiune politică repudiată de comuniști.

⁹ ACNSAS, Fond Penal, Dosar 92887, f. 1
¹⁰ https://www.iicmer.ro/fise-matricole-nou/?drawer=Fise%20matricole%20openale%20-%20Detinuti%20politici*M*M%2004.%20Mat%20-%20Menz*Medeleanu%20Ioan [accesat 5.10.2025]

¹¹ „Mitropolia Banatului”, an. XXXI, nr. 7-9, iulie-septembrie 1981, p. 591

ACTUL DE SFINTIRE A PICTURII CATEDRALEI NAȚIONALE

Cu vrerea Tatălui, cu lucrarea Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh, în anul Centenar al României Mari 2018 a fost sfințit, la 25 noiembrie, Altarul Catedralei Mântuirii Neamului sau Catedrala Națională, cu hramurile *Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor)* și *Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României*. Duminică, 26 octombrie 2025, la sărbătoarea *Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir*, se sfințește întreaga Catedrală Națională, un dar al poporului român dreptcredincios izvorât din credința în Dumnezeu și cinstirea Eroilor români.

Necesitatea construirii unei Catedrale Naționale în București s-a resimțit mai ales după Războiul de Independență din 1877-1878, iar după proclamarea României ca Regat, în anul 1881, Regele Carol I al României a înaintat Camerei Legislative, în anul 1884, un proiect de lege privind construirea unei catedrale creștin-ortodoxe în București. Deși proiectul a fost primit cu entuziasm de opinia publică, idealul nu s-a realizat. După Marea Unire din 1918, dorința construirii unei catedrale în capitala țării, ca recunoștință adusă lui Dumnezeu pentru înfăptuirea României întregite, a fost susținută atât de Mitropolitul primat Miron Cristea, cât și de Regele Ferdinand (1920). După înființarea Patriarhiei Române în anul 1925, s-au întreprins numeroase demersuri pentru construirea noii Catedrale patriarhale, vechiul proiect al „Catedralei Mântuirii Neamului”. Însă toate eforturile s-au năruit, din cauza crizei economice, a izbucnirii celui de-Al Doilea Război Mondial și apoi a instaurării regimului comunist în România pentru o perioadă de 45 de ani.

După anul 1990, proiectul Catedralei noi a fost reluat de vrednicul de pomenire Patriarh Teoctist Arăpașu, care, deși a întâmpinat numeroase dificultăți și ostilități prin mutări repetate ale amplasamentului Catedralei în diferite zone ale Capitalei, a obținut totuși din partea autorităților stabilirea definitivă a acestuia în Dealul Arsenalului, prin Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 19 din 17 martie 2005.

Împlinind dorința înaintașilor săi, Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, după întronizarea sa ca Întâistătător al Bisericii Ortodoxe Române (30 septembrie 2007), a preluat proiectul Catedralei Mântuirii Neamului și a săvârșit slujba de punere

a pietrei de temelie pe actualul amplasament, la 29 noiembrie 2007, în ajunul sărbătorii *Sfântului Apostol Andrei, cel întâi chemat, Ocrotitorul României*. După numeroase demersuri pregătitoare între anii 2008 și 2010, Patriarhia Română a demarat lucrările de construcție la sfârșitul anului 2010, fiind atent supravegheate de către Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, care a avut consultări frecvente cu specialiști în domeniu și cu echipa de coordonare desemnată, cu proiectanții și executanții lucrărilor.

Sfințirea Altarului Catedralei Naționale, la 25 noiembrie 2018, a reprezentat un omagiu adus la împlinirea a 100 de ani de la Marea Unire din anul 1918 a tuturor provinciilor românești într-un singur stat – Regatul României Mari. Cea dintâi urmare benefică a acestei uniri din anul 1918 a fost ridicarea Bisericii Ortodoxe Române la rang de Patriarhie, în 4 februarie 1925, recunoscută de Patriarhul Ecumenic Vasile al III-lea, prin Tomosul nr. 1579 din data de 30 iulie 1925.

După momentul târnosirii Altarului Catedralei Naționale în 2018, lucrările au continuat cu pictarea pereților interiori în tehnica mozaic, pe o suprafață de 17.000 m², operă realizată de peste 200 de specialiști mozaicari coordonați de pictorii bisericești Daniel și Alina Codrescu. Baza exterioară a Catedralei a fost placată cu marmură de Rușchița, iar coloanele celor patru pridvoare cu piatră de Vrața. Candelabrele, confecționate din alamă și oțel la Viena, includ în forma lor îngeri purtând trei lumini, ca simbol al harului Sfintei Treimi. Accesul în Catedrală și ieșirea din aceasta se fac prin cele 27 de uși de bronz, necesare pentru ieșire rapidă în situații de urgență.

Un moment emoționant l-a reprezentat așezarea Sfintei Cruci pe cea mai înaltă turlă a Catedralei, turla Pantocratorului (Atotțiitorul), în ziua de 8 aprilie 2025. Astfel, de la o înălțime de 127 de metri, crucea așezată pe turla principală a Catedralei Naționale este un simbol vizibil al iubirii lui Hristos și al binecuvântării Sfintei Treimi pentru Capitală și pentru întreaga Țară.

În anul centenar 2025, Biserica Ortodoxă Română, dorind să încununeze aniversarea celor 100 de ani de la proclamarea Patriarhiei Române și a celor 140 de ani de la recunoașterea Autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române aduce mulțumire lui Dumnezeu pentru ajutorul dăruit poporului

român în păstrarea credinței apostolice primită de la Sfinții Apostoli Andrei și Filip, pentru unitatea și demnitatea poporului român.

Slujba de sfințire a picturii *Catedralei Naționale* a fost săvârșită în ziua de duminică, 26 octombrie 2025, de către Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Bartolomeu I și de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul României, împreună cu un numeros sobor de ierarhi, preoți și diaconi, în prezența înaltelor autorități de stat centrale și locale, a multor invitați, clerici și mireni din România și din străinătate.

Prezența Sanctității Sale Bartolomeu I, Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului în anii 2018 și 2025 la sfințirea *Catedralei Naționale* din București arată că Patriarhia Ecumenică a promovat în istorie libertatea administrativă și demnitatea Bisericii Ortodoxe din popoare diferite, păstrând totodată unitatea dogmatică, liturgică și canonică între ele.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, generozitatea Guvernului României și contribuția clerului și credincioșilor români, Biserica Ortodoxă Română are acum în București o catedrală reprezentativă pentru credința și evlavia majorității poporului român. Catedrala nouă din București se numește *Catedrală Națională* pentru că se află Capitala României, având loc aici și ceremonii cu valoare de simbol național. Prin stilul ei arhitectonic tradițional bizantin și românesc, aceasta este o sinteză expresivă a pridvoarelor brâncovenești, ocnițelor moldave și turelor transilvane. Mozaicurile Catedralei Naționale prezintă sfinți din Ortodoxia universală,

dar și din toate provinciile românești, inclusiv sfinții români canonizați în anii 2024 și 2025.

Edificarea și sfințirea Catedralei Naționale înseamnă împlinirea unui ideal, pe care noi, ca Patriarh, l-am primit drept mandat, împreună cu Sfântul Sinod, cu clerul și credincioșii, de la vrednicii noștri înaintași, iar realizarea acestui ideal a primit conținut concret în special prin manifestarea cooperării tuturor ierarhilor Sfântului Sinod în sprijinirea acestui proiect, atât prin adoptarea hotărârilor sinodale necesare, cât și prin continuarea realizării Colecției naționale bisericești în eparhii.

Binecuvântări și alese mulțumiri aducem autorităților de stat care au susținut proiectul construirii Catedralei Naționale: Guvernelor României din perioada anilor 2011-2025, Primăriei Municipiului București, altor Primării din Capitală și din țară, precum și unor Consilii județene. De asemenea, mulțumim binefăcătorilor și sponsorilor pentru sprijinul acordat în împlinirea acestui ideal românesc, precum și tuturor donatorilor din țară și din străinătate care au contribuit prin dărnicia lor la împlinirea acestui ideal spiritual și național, exprimat încă din anul 1881 de poetul Mihai Eminescu și apoi de Regii României, Carol I și Ferdinand, precum și de toți Patriarhii României, ca fiind un simbol al credinței, libertății și demnității poporului român.

Binecuvântează, Doamne, pe ctitorii, binefăcătorii, slujitorii și închinătorii acestei Sfinte Catedrale Naționale și pe întreg poporul român de pretutindeni!

SĂRBĂTOAREA SFÂNTULUI IOSIF CEL NOU DE LA PARTOȘ, LA TIMIȘOARA

În ajunul sărbătorii Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, mii de credincioși, preoți și monahi din toate părțile Banatului au venit la Catedrala mitropolitană din Timișoara, pentru a cinsti cu evlavie, smerenie și rugăciune pe ocrotitorul Banatului.

În prezența Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului și a Preasfințitului Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, programul slujbelor dedicate celui de-al doilea hram al catedralei mitropolitane au debutat cu slujba Vecerniei unită cu Litia, oficiată de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Înainte de procesiune, cu Sfintele Moaște, Părintele Mitropolit Ioan a evocat viața Sfântului Iosif, ca pildă de viață creștină, și a vorbit despre nevoițele credinciosului aflat în căutarea lui Dumnezeu. De asemenea, Înaltpreasfinția Sa a vorbit și despre unitatea Bisericii, temelia unității naționale.

„Ni s-a dat în custodie să păzim cămașa lui Hristos, unitatea Bisericii. Căci unitatea

Bisericii stă la temelia unității noastre naționale a neamului nostru. De va sfâșia cineva Biserica ușor le va fi altora să sfâșie și țara. Țara nu se apără numai cu pușca ci se apără cu credința în Preasfânta Treime Dumnezeu și cu rugăciunile către Preasfânta Treime Dumnezeu. Hristos s-a adus pe sine jertfă pe acest altar, Crucea, cu cele patru brațe, simbol al cuprinderii întregului univers”, a spus Chiriarhul Banatului.

Procesiunea a urmat traseul Bulevardul 16 Decembrie 1989 – Splaiul Tudor Vladimirescu – Bulevardul Mihai Viteazu – Bulevardul Regele Ferdinand. În jurul catedralei mitropolitane s-au adunat toți credincioșii veniți la hram, într-o seară plină de har, când ploaia pogorâtă peste străzile Timișoarei a adus în minte minunea Sfântului Iosif, prin ale cărui rugăciuni cerul s-a deschis odinioară și cetatea a fost salvată din incendiul mistuitor care o cuprinsese.

După procesiune, racla a fost așezată pe soalea din fața Sfântului Altar, pentru ca toți credincioșii să se poată închina la cinstitele moaște ale Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș.

Pe parcursul întregii nopți, credincioșii prezenți s-au închinat la sfintele moaște, participând la slujba de priveghere, la Utrenie, sfânta Liturghie de noapte, înfrumusețată de răspunsurile liturgice ale coralei bărbățești “Epifania”, dirijată de profesorul Florin-Nicolae Șincari, Acatistul sfântului și Taina Maslului.

Cu prilejul praznicului Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, la Sfânta Liturghie săvârșită în noaptea de 14 spre 15 septembrie, răspunsurile liturgice au fost oferite de corala bărbătească ortodoxă *Epifania* din Timișoara, alcătuită din clerici, teologi, cântăreți bisericești și elevi ai Liceului Teologic Ortodox „Antim Ivireanul”. Cântările corale din cadrul Sfintei Liturghii, precum și chinonicele intonate, au fost lucrări ale unor renumiți compozitori români: Gheorghe Cucu, Sabin Drăgoi, Nicolae Lungu, Gavriil Musicescu, Alexandru Sequens și Ioan Vidu.

Ziua hramului

În ziua hramului, credincioșii au participat la Liturghia arhierască, oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, împreună cu Preasfințitul Părinte Nicodim, Episcopul Severinului și Strehaiei, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului.

Din soborul slujitor au făcut parte clerici de la Centrul eparhial, protopopi, stareți și ieromonahi de la mănăstirile din cuprinsul Arhiepiscopiei Timișoarei, precum și preoți din eparhie. Au fost de față, de asemenea, reprezentanți ai autorităților locale, județene și conducători de instituții publice din oraș. Răspunsurile la strană au fost date de Grupul „Nectarie Protopsaltul” din București.

În cuvântul său de învățătură, Preasfințitul Părinte Nicodim a evidențiat viața și minunile Sfântului Ierarh Iosif, oferite ca pildă pentru toți cei care ascultă și împlinesc voia lui Dumnezeu. El a prezentat pe Sfântul Iosif drept model de slujire și sfințenie, îndemnând credincioșii să-i urmeze exemplul și să-i sprijine pe tinerii chemați la preoție sau monahism. Totodată, a subliniat măreția preoției, prin care preotul dăruiește dezlegarea păcatelor și săvârșește sfânta Liturghie, în cadrul căreia pâinea și vinul se prefac în Trupul și Sângele lui Hristos, aducând credincioșilor nădejdea vieții veșnice.

La momentul rânduit, numeroși credincioși, în special copii și tineri îmbrăcați în costume populare românești, s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Mântuitorului Iisus Hristos.

La final Părintele Mitropolit Ioan a mulțumit ierarhilor invitați, precum și tuturor credincioșilor prezenți pentru dragostea care au arătat-o cu toții față de ocrotitorul Banatului, Sfântul Iosif cel Nou de la Partoș.

EVENIMENT EDITORIAL – MONOGRAFIILE PAROHIILOR DIN PROTOPOPIATUL FĂGET

Preot Dr. Ionel POPESCU

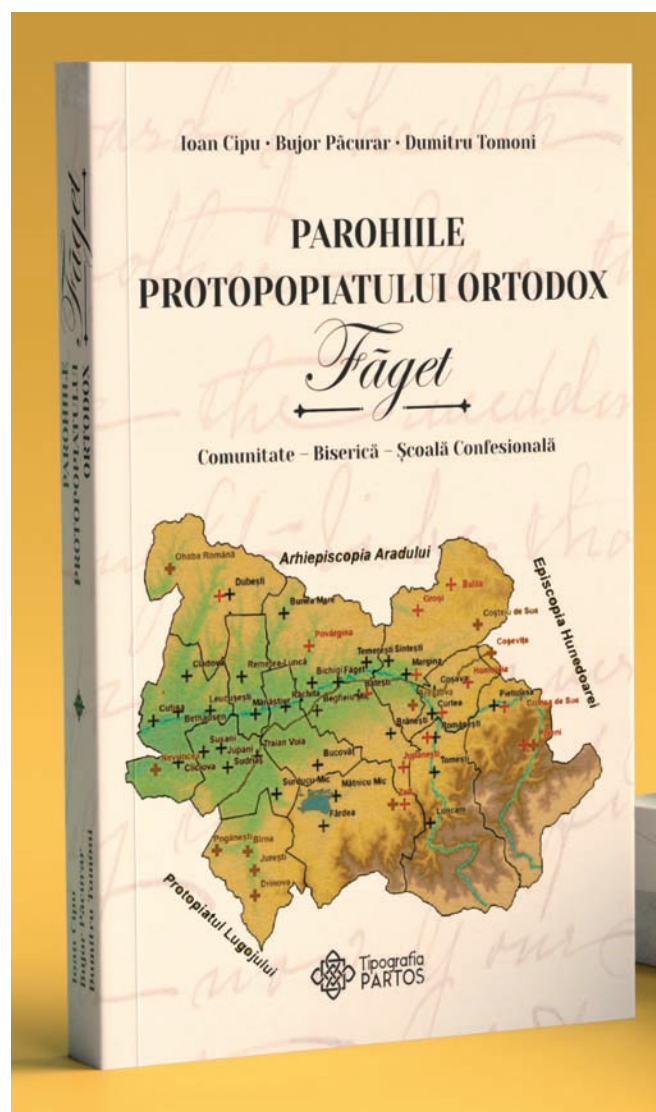
La editura „Partoș” a Arhiepiscopiei Timișoarei a apărut, volumul intitulat *Parohiile Protopopiatului Ortodox Făget. Comunitate. Biserică. Școală*, semnat de către regretatul profesor Ioan Cipu, prof. dr. Dumitru Tomoni și protopopul emerit Bujor Păcurar.

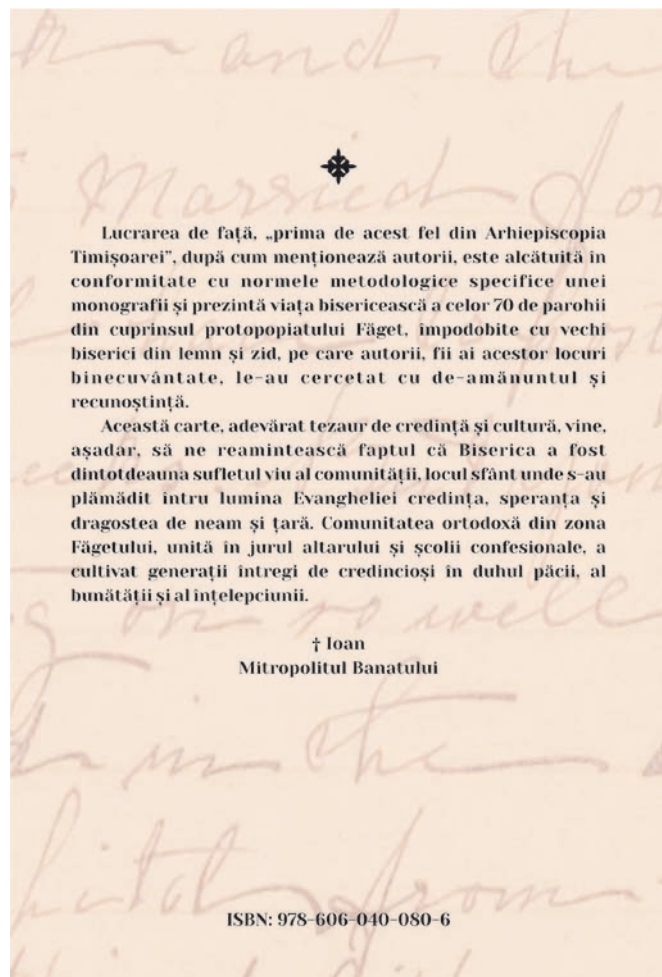
Tipărit cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, monumentalul volum însumează 835 p., însoțite de documente, peste 400 de imagini, statistici și un index toponimic.

În partea de început al volumului, autorii prezintă un scurt istoric al protopopiatului Făget și a școlii confesionale susținută și coordonată de către comunitatea religioasă și conducerea protopopiatului, precum și sursele de informare identificate în parohii și filii și importanța acestora: însemnările de pe cărțile și obiectele bisericești; protocoalele/registrele botezaților, cununaților și morților; conscripțiile credincioșilor; registrele de procese-verbale ale comitetelor/consiliilor parohiale și ale sinoadelor/adunărilor parohiale; protocoalele/registrele circularilor; registrul de eshibite (de intrare și de ieșire) a corespondenței; cronicile și micromonografiile întocmite de către preoți; monografiile unor parohii, localități sau comune administrative etc.

Partea cea mai consistentă a volumului o constituie prezentarea celor 70 de parohii și filii după un format prestabilit: scurt istoric al localității, inclusiv apartenența administrativă, evoluția demografică și ponderea ortodocșilor

în cadrul acestei evoluții; istoricul lăcașurilor de cult evidențiindu-se hramul, elementele arhitecturale, materialele de construcție și renovările făcute de-a lungul timpului; vizitele canonice; eroii comunității; succesiunea preoților; istoricul școlii confesionale și succesiunea învățătorilor confesionali. Atât în cazul preoților cât și al învățătorilor confesionali,

în măsura informațiilor și importanței activității desfășurate, sunt prezentate și scurte referințe biografice.

Ultimul capitol prezintă scurte biografii ale preoților aflați astăzi în activitate, care, în timpul documentării, au oferit autorilor, în limita posibilităților, o parte, mai mult sau mai puțin consistentă, din informațiile solicitate.

Volumul se adresează deopotrivă specialiștilor interesați de istoria, cultura și spiritualitatea acestei zone distincte a spațiului bănățean, protopopiatul Făget, dar și celor care doresc să cunoască diferite aspecte ale vieții bisericești din acest protopopiat, organizarea și funcționarea învățământului confesional în limba română sau să facă pelerinaje și să admire monumentele de artă și arhitectură religioasă. Autorii își exprimă speranța că cei mai consecvenți cititori vor fi cei născuți în Țara Făgetului, rămași pe vatra

străbună sau plecați în alte părți, care, în cea mai mare parte, vor avea posibilitatea să cunoască mai multe informații de istorie locală. În același timp, lucrarea a rectificat data primei atestări documentate a mai multor așezări din protopopiatul Făget, chiar dacă erorile au fost rostogolite ani de-a rândul în multe materiale de prezentare și nu o dată au stat la baza unor sărbători decise de autoritățile locale.

Cuvântul Părintelui Mitropolit Ioan, „Aici am fost și vom rămâne!”, subliniază efortul deosebit al celor trei autori care „au cercetat 75 de fonduri arhivistice, 237 de lucrări și studii, 19 colecții de ziare și reviste, 15 site-uri, aparatul critic însumând 3503 trimiteri”.

Pentru întocmirea acestei valoroase lucrări, „prima de acest fel din Arhiepiscopia Timișoarei”, autorii au cercetat istoria și „la firul ierbii”, cum ei înșiși mărturisesc, adică au cercetat la fața locului „pisanile tuturor bisericilor, însemnările de pe cărțile de cult, inscripțiile de pe clopote, obiectele de cult, crucile și monumentele din curtea bisericilor și din cimitirele protopopiatului”.

În concluzie, afirmăm, fără teama de a greși, că avem în față un demers istoriografic de înaltă ținută științifică și documentară, de mare folos pentru istorici, cercetători, preoți și teologi, un volum care contribuie în mod substanțial la mai buna cunoaștere a istoriei ecleziastice a Banatului și a tezaurului cultural plămădit de vrednicii noștri înaintași pe aceste meleaguri binecuvântate de Dumnezeu.

Nu întâmplător, volumul a fost premiat de Societatea de Științe Istorice din România cu premiul „Constantin C. Giurescu”.

MAMĂ MARIE...

Ai suferit Marie, ai suferit Marie -
Și astăzi sunt lacrimi la mame care plâng -
Milenii s-au scurs... necazuri se strâng...
Sunt mulți răstigniți... dar nimeni nu-i știe...

Osânde-ai trăit în viața de dus -
Aleasă ai fost... dar cât te-ai zbatut...
Prin darul divin, prunc sfânt ai născut...
Tu... mamă Marie... pe pruncul Iisus.

Sub ochii tăi plânși... a fost răstignit -
Și cruce în suflet și tu ai purtat -
Sub vrere cerească... Iisus a-nviat...
Aici, pe pământ, ce mult l-ai iubit...

Alături de El... trăiești în vecie -
Privește și-ajută mamele toate...
Multe au cruci... în suflet și-n spate...
Ajută-le mamă... și sfântă Marie...

Teona Scopos

APĂRĂTORII

Toți sărmanii cerșetori
Pe care i-ai ajutat
Îți vor fi apărători
Când vei fi tu judecat...

Toți săracii și-ntristații
La care le-ai făcut bine
Vor veni ca avocații
Să te apere pe tine...

Toți cei cărora le-ai pus
O mâncare-n farfurie
Vor veni acolo sus
Să depună mărturie.

Sorin Dragoș Butucel

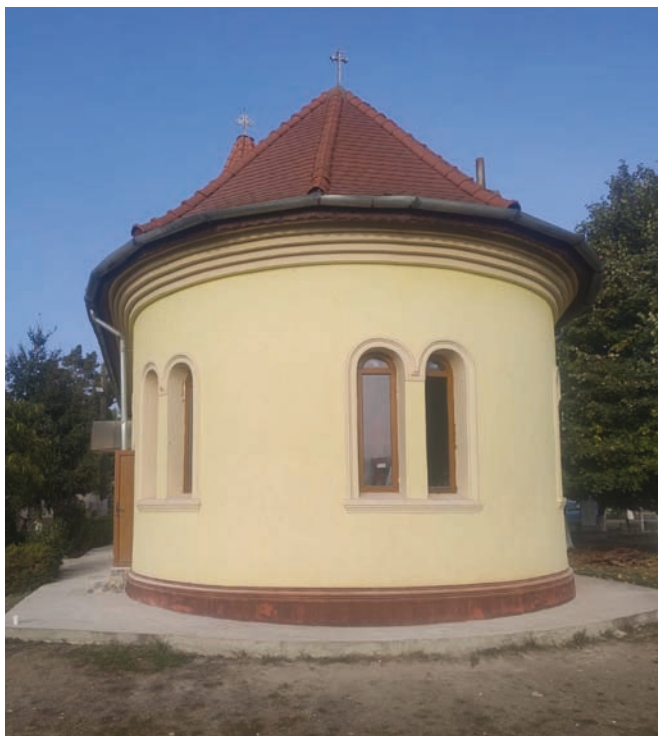
RENOVĂRI LA PAROHIA ALBINA

În ultima perioadă, la parohia Albina din Protopopiatul Timișoara II, au fost efectuate lucrări de întreținere și renovare a bisericii parohiale.

Astfel, la inițiativa preotului paroh, credincioșii comunității Albina, sprijiniți de Consiliul Județean Timiș, au schimbat tâmplăria ferestrelor

în tâmplărie din lemn stratificat. Acest material este recunoscut atât pentru aspectul său estetic deosebit, cât și pentru rezistența în timp.

În acest fel, comunitatea din Albina, este un exemplu de responsabilitate de implicare și responsabilitate față de patrimoniului ecleziastic local.

TABĂRA DE VARĂ „TIM-CREDO 2025” – ÎMPREUNĂ PENTRU TINERI FĂRĂ VIOLENȚĂ ȘI FĂRĂ DROGURI

În perioada 4-5 septembrie 2025, peste 80 de tineri din județul Timiș s-au reunit în cadrul taberei de vară „Tim-Credo 2025 – Împreună pentru tineri fără violență și fără droguri”, o inițiativă menită să promoveze valori sănătoase, spiritualitatea și responsabilitatea în rândul tinerei generații.

Manifestarea a debutat joi, 4 septembrie a.c., la parohia Ghiroda, cu Acatistul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, urmat de cuvântul Înaltpreasfințitului Părinte Ioan și al oficialităților locale.

Momentul cel mai emoționant a fost dialogul dintre Părintele Mitropolit Ioan și persoanele private de libertate de la Penitenciarul Timișoara, care au împărtășit tinerilor lecții de viață despre pericolul consumului și al distribuirii substanțelor interzise.

„Având în vedere că peste câteva zile va începe noul an școlar, am considerat oportun să aducem copii de la școlile județului Timiș, pentru a le vorbi despre realitățile societății, cum ar fi consumul de droguri, care a pătruns chiar și în mediul rural. Este un fenomen foarte îngrijorător, motiv pentru care am invitat factori de răspundere, specialiști care cunosc bine acest domeniu, și, prin îngăduința comandantului Penitenciarului Timișoara, sunt aici și doi tineri care își ispășesc pedeapsa în urma consumului de droguri.

Cred că tinerii care au participat astăzi au învățat nu din cărți, ci din experiențe reale ce se întâmplă în societate și în școală, precum și metodele prin care cei care distribuie asemenea substanțe încearcă să racoleze elevii. De asemenea, i-am rugat pe reprezentanții Poliției și Jandarmeriei să fie cât mai prezenți în jurul școlilor pentru a proteja copiii și elevii de acest flagel care afectează tot mai mult societatea noastră”, a spus Părintele Mitropolit Ioan.

De asemenea, Chiriarhul a dialogat și cu tinerii participanți, care au răspuns la întrebarea: „Ați fost racolați pentru a consuma droguri?” Unii au răspuns că da, dar au refuzat ofertele, fiind conștienți de efectele nocive ale consumului.

Agenda zilei a continuat cu ateliere dedicate prevenirii consumului de droguri, siguranței în școli și combaterii bullying-ului și violenței, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Poliția și Jandarmeria Județeană, Penitenciarul Timișoara, ISU Banat și Primăria Ghiroda.

După încheierea discuțiilor, a urmat o pauză pentru masa de prânz, oferită de parohia Ghiroda. Ulterior, tinerii au participat la o prezentare dedicată sfinților români recent canonizați, din rândul cărora fac parte Sfântul Preot Martir Ilarion Felea de la Arad și Sfântul Cuvios Calistrat de la Timișeni și Vasiova. Prelegerea cu tema „Sfinți și

sfințenie – rolul sfinților în viața tinerilor” a fost susținută de preotul Ionel Popescu, vicar eparhial.

„Pe lângă cele prezentate de părintele Mitropolit și de reprezentanții autorităților, le-am vorbit astăzi copiilor despre sfințenie, iar aceștia s-au arătat a fi foarte receptivi. Le-am vorbit despre sfinții români canonizați în secolul trecut și, mai ales, despre cei proclamați ca sfinți anul acesta, 16 slujitori ai Bisericii – monahi, preoți și profesori de Teologie.

De ce le-am vorbit despre sfințenie? Pentru că tinerii au nevoie de modele morale. Sfinții au fost, sunt și vor rămâne exemple de viață curată, cinstită, cu bunătate sufletească, spirit de întrajutorare, înțelegere și tărie în credință. Am încercat să adaptez limbajul teologic la nivelul lor pentru a le transmite aceste virtuți, care sunt esențiale în formarea lor. Sper ca sămânța aruncată astăzi să încolțească inimile lor”, a declarat preotul Ionel Popescu, vicar eparhial.

După acest moment, echipa de la Jandarmerie a prezentat un exercițiu demonstrativ de detecție a substanțelor interzise, utilizând câini special antrenați și a oferit elevilor o experiență practică și educativă în domeniul prevenirii consumului de droguri.

În partea a doua a zilei, tinerii au avut momente de relaxare, în cadrul cărora au vizitat Catedrala mitropolitană, muzeul acesteia și zona centrală a Timișoarei, inclusiv Piața Unirii.

Vineri, 5 septembrie, tabăra se va muta în aer liber. Astfel, va fi organizată o excursie în Țara Făgetului, prilej cu care participanții vor vizita biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj, Muzeul “Traian Vuia”, Mănăstirea Românești, biserica de lemn monument istoric din parohia Românești și biserica din Curtea. Masă de prânz le va fi oferită tot în localitatea Breazova, apoi se vor întoarce la Timișoara.

Tabăra “Tim-Credo 2025” nu este doar un prilej de excursie sau o simplă întâlnire, ci o manifestare în care tinerii învață să trăiască în armonie, să respecte valorile morale și să se ferească de pericolele actuale, precum violența și consumul de droguri”, a subliniat unul dintre organizatori.

Prin activități care combină spiritualitatea, educația morală și explorarea culturală, “Tim-Credo 2025” își propune să formeze tineri responsabili, conștienți de impactul alegerilor lor, uniți într-o comunitate care promovează, cultura, buna înțelegere, blândețea și respectul reciproc.

Organizatorii sunt Arhiepiscopia Timișoarei și Parohia Ghiroda, din cadrul Protopopiatului Timișoara II, în parteneriat cu Primăria Ghiroda, Inspectoratul Școlar Județean Timiș și ATOP (Autoritatea Teritorială de Ordine Publică Timiș), care funcționează pe lângă CJT și din care fac parte: Inspectoratul Județean de Poliție, Inspectoratul Județean de Jandarmi, Penitenciarul Timișoara și ISU Banat.

A DOUA SESIUNE DE LICENȚĂ PE ANUL 2025, LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA

Miercuri, 3 septembrie, s-a desfășurat la Facultatea de Teologie din Timișoara proba scrisă la disciplina Teologie dogmatică, pentru absolvenți ai promoției 2025 și ai altor promoții. Subiectul ales a fost Sfânta Tradiție.

Vineri, 5 septembrie, candidații au susținut proba orală, care a constat în prezentarea lucrării de licență, scrisă sub coordonarea unui cadru didactic. Comisia de examinare a fost formată din: pr. conf. dr. Constantin Jinga – președinte, pr. lect. dr. Adrian Covan, pr. lect. dr. Marius Florescu – membri și pr. conf. dr. Alin Scridon – secretar. După această probă s-a săvârșit slujba de Te-Deum în capela Facultății, de către ierom.

lect. dr. Rafael Povîrnaru, în cadrul slujbei fiind depus și semnat jurământul de credință față de Biserică.

La sediul Centrului eparhial a urmat apoi primirea de către Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, în prezența părintelui dr. Ionel Popescu, vicar eparhial, și a părintelui consilier Cristian Păiș.

După promovarea celor două probe, absolvenții s-au înscris, în marea lor majoritate, la cursul de master intitulat Teologie ortodoxă și misiune creștină, din cadrul aceleiași instituții de învățământ.

DESCHIDERA NOULUI AN ȘCOLAR LA LICEUL TEOLOGIC ORTODOX „SFÂNTUL IERARH ANTIM IVIREANUL”

Luni, 8 septembrie, Liceul Teologic Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” din Timișoara și-a deschis porțile pentru elevii înscriși la cele patru niveluri de școlarizare: preșcolar, primar, gimnazial și liceal.

Festivitățile au început cu săvârșirea sfintei Liturghii, oficiată de părintele Daniel Hlodec, împreună cu un sobor de preoți, răspunsurile liturgice fiind oferite de elevii teologi.

După slujbă, pe terenul de sport al liceului, s-a oficiat rânduiala de Te Deum, urmată de intonarea troparului Sfântului Ierarh Antim Ivireanul, ocrotitorul spiritual al școlii și a Imnului Național.

Cuvântul de deschidere a fost rostit de prof. Adela Panait, directoarea liceului, care le-a urat elevilor bun venit și i-a asigurat de tot sprijinul necesar pentru un act educațional de calitate.

Din partea Inspectoratului Școlar Județean Timiș a fost prezentă prof. Daniela Liliana Buzatu, inspector pentru disciplina religie, care a felicitat

cadrele didactice și elevii pentru rezultatele frumoase obținute până acum și le-a urat tuturor mult succes în noul an școlar.

În încheiere, părintele Daniel Hlodec, director adjunct al liceului, le-a adresat elevilor un mesaj de bun venit, transmițând totodată binecuvântarea și purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului.

CURSURI PENTRU OBTINEREA GRADELOR PROFESIONALE ÎN PREOȚIE – 2025

In perioada 21-26 septembrie a.c., 18 preoți din Arhiepiscopia Timișoarei, Arhiepiscopia Aradului și Episcopia Caransebeșului participă la cursurile pentru obținerea gradelor profesionale în preoție, organizate în cadrul Mitropoliei Banatului.

Deschiderea oficială a avut loc la Parohia Timișoara Iosefin, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, în prezența preotului Mircea Szilagy, consilier

eparhial bisericesc, care le-a prezentat preoților programul săptămânii de formare. Cursurile pentru obținerea gradelor profesionale sunt susținute de preoți profesori de la Facultățile de Teologie din Timișoara și Arad.

Examenul pentru obținerea gradului definitiv presupune două probe scrise – la cunoștințe teologice interdisciplinare și pastoral-misionare – precum și o probă orală, ce include teme de omiletică, catehetică, liturgică și administrație

parohială. Pentru gradul II, evaluarea constă în două probe scrise, cu aceeași tematică interdisciplinară. Examenul final va avea loc în ziua de 9 octombrie 2025.

Astfel de sesiuni de perfecționare nu au doar un caracter administrativ, ci răspund provocărilor misionare ale prezentului, marcate de relativism etic, pluralitatea opiniilor, discursuri anticlericale și un agnosticism militant. Într-o societate marcată de confuzie și polemică, clerul este chemat să combată ignoranța și deformarea adevărului, prin aprofundarea învățaturii de credință, a Tradiției creștine autentice și printr-o formare intelectuală și spirituală continuă.

Potrivit metodologiei aprobate de Sfântul Sinod (Hotărârile nr. 1199/2008 și nr. 565/2017),

obținerea gradului definitiv este obligatorie pentru cler, în termen de minimum doi și maximum cinci ani de la hirotonie. Conform Statutului BOR (art. 125, alin. 1), parcurgerea tuturor treptelor profesionale – definitiv, gradul II și gradul I – reprezintă o formă necesară de perfecționare permanentă a preoților.

ÎNSCRIERI ÎN ASCOR TIMIȘOARA

ASCOR Timișoara anunță deschiderea oficială a înscrierilor pentru elevi, studenți și tineri cu vârste între 18 și 35 de ani, dornici să trăiască anii de formare într-un mod diferit – prin prietenie, credință și comuniune.

ASCOR completează experiența școlii și a cursurilor, oferind tinerilor șansa de a transforma anii de formare într-un timp al prietenii durabile, al voluntariatului cu sens și al experiențelor care îmbogățesc sufletul.

În cadrul ASCOR, seriile de rugăciune aduc liniște, taberele devin amintiri de neuitat, iar comunitatea înseamnă sprijin și bucuria de a fi împreună.

„Anii de școală și de studenție nu sunt doar despre examene, ci și despre a găsi oameni asemenea ție, cu care să împărtășești valorile credinței creștin-ortodoxe și dorința de a crește”, spune Flavius Ardelean, președintele ASCOR Timișoara.

Tinerii interesați sunt invitați să se alăture familiei ASCOR Timișoara și să descopere o etapă a vieții în care credința și prietenia merg mână în mână.

Înscrie-te acum și descoperă ce înseamnă să fii parte din ASCOR Timișoara!

ASCOR RECRUTEAZĂ

Dacă vrei să trăiești credința în comunitate, să te implici în activități culturale, spirituale și filantropice, vino alături de noi!

Limită de vârstă: 35 de ani

Înscrie-te acum!

- ✓ Tabere și drumeții
- ✓ Seri de rugăciune și paraclis
- ✓ Campanii caritabile și voluntariat
- ✓ Conferințe și schimburi de experiență
- ✓ Seri de jocuri, seri de film, ieșiri cu grupul psaltic

Scanează codul QR sau accesează link-ul următor:

<https://forms.gle/VFPAMbdG8Z9TsQ2u9>

CONFERINȚA „CONȘTIINȚA DE SINE ÎN NEUROȘTIINȚĂ ȘI VIAȚA MONAHALĂ”

În sala Teatrului Municipal „Traian Grozăvescu” din Lugoj a avut loc conferința teologică cu tema „Conștiința de sine în neuroștiință și viața monahală”, susținută de pr. lect. dr. Nichifor Tănase de la Facultatea de Teologie din Timișoara.

Manifestarea, moderată de prof. Vasile Gondoci, a fost organizată de Primăria Municipiului Lugoj, Casa de Cultură a Municipiului Lugoj, Protopopiatul Ortodox Român Lugoj, reprezentat de părintele protopop Ionuț Furdean.

La conferință au participat numeroși preoți, profesori de Religie, oameni de cultură din Lugoj și din împrejurimi, dar și mulți credincioși dornici să descopere legătura dintre știință, credință și viața duhovnicească.

Din cuvântul părintelui conferențiar amintim câteva idei principale: știința și credința nu se exclud, ci se completează. Rațiunea omului este darul lui Dumnezeu, iar cercetarea științifică se poate face cu respect față de Creator; Dumnezeu Se descoperă în măsura curăției și credinței omului, iar mesajul divin rămâne neschimbat; energiile divine necreate fac posibilă prezența lui Dumnezeu în întreaga creație; învățăturile Sfinților Părinți sunt actuale și relevante, iar pacea inimii din isihasm se armonizează cu reflecțiile neuroștiinței.

Conferința a fost îmbogățită de un recital de cântări bisericești susținute de Ancuța Cosovanu, Marilena Chirca, Corneliu Chirca, Mariana Paladi Petcu și Maria Brădean.

La final, participanții au adresat numeroase întrebări, iar dialogul purtat a adus lumină și răspunsuri ziditoare în inimile celor prezenți. În încheiere, părintele protopop Ionuț Furdean a adresat un cuvânt de mulțumire Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, cu a cărui binecuvântare a fost organizată conferința, alese mulțumiri fiind adresate părintelui conferențiar Nichifor Tănase, precum și profesorului Vasile Gondoci, inițiatorul acestei întâlniri „hrănitore pentru suflet”.

CONGRESUL NAȚIONAL CATEHETIC „HRISTOS ÎMPĂRTĂȘIT COPIILOR”

Cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, în perioada 22-24 septembrie 2025, la Centrul Social-Pastoral „Sfânta Cruce” – Mănăstirea Caraiman, s-a desfășurat Congresul Național Catehetic „Hristos Împărtășit Copiilor”, ajuns la ediția a XVIII-a, organizat de Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române.

Tema din acest an – „Cateheza parohială și lucrul cu tinerii – importanță, vizibilitate și impact în lucrarea pastoral-misionară a Bisericii” – a reunit delegați eparhiali, responsabili cu activitatea catehetică și de tineret din întreaga țară și diaspora. Lucrările au fost coordonate de

către pr. dr. Mihai Pavel, inspector patriarhal. La întâlnire au participat dl Mihai Paraschiv, inspector patriarhal, dl Romeo Moșoiu, consilier în Ministerul Educației, și dl Cătălin Pîslaru, inspector general în Ministerul Educației. Din partea Arhiepiscopiei Timișoarei a participat pr. Cristian Păiș, inspector eparhial în cadrul Sectorului Învățământ și Activități cu Tineretul.

În cadrul lucrărilor au fost abordate teme esențiale pentru misiunea catehetică a Bisericii: planificarea catehezei parohiale pentru perioada 2026–2030, analizarea strategiei actuale și conturarea unor noi direcții; evaluarea Concursului Național Catehetic 2024–2025 și stabilirea coordonatelor pentru ediția următoare; implicarea tinerilor voluntari – liceeni și studenți

– în activitățile catehetice, cu prezentarea unor modele de bună practică; schimburi de experiență între eparhii, pentru consolidarea proiectelor de succes; activități naționale pentru tineret, inclusiv Programul Național de Tabere „Tradiție și noutate” și întâlniri naționale ale tinerilor.

În cadrul congresului au fost propuse direcții comune pentru intensificarea catehezei parohiale, pentru formarea tinerilor cateheți și pentru o mai rodnică lucrare misionară în rândul copiilor și tinerilor. Congresul Național Catehetic „Hristos Împărtășit Copiilor” 2025 reconfirmă angajamentul Bisericii Ortodoxe Române pentru formarea duhovnicească a copiilor și tinerilor, subliniind importanța catehezei parohiale și a implicării active a tinerilor în viața comunităților.

FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA ȘI-A DESCHIS PORȚILE

Anul universitar 2025/2026 a adus la Facultatea de Teologie din Timișoara o nouă serie de studenți.

Marti, 23 septembrie, studenții teologi din anul I au făcut pentru prima oară cunoștință, la sediul facultății, cu planul de învățământ, orarul și problemele administrative.

Miercuri, 24 septembrie, a fost săvârșită sfânta Liturghie în capela facultății, de către părintele lect. dr. Marius Florescu, în calitate de tutore de an și părintele Darius Ghera, de la parohia Iosifalău, în calitate de absolvent, în prezența studenților din anul I și a personalului auxiliar administrativ. A urmat, apoi, Sfințirea apei celei mici, după care au fost binecuvântate toate sălile din sediul de pe strada Oituz nr. 4.

Sâmbătă, 27 septembrie, a fost organizat un pelerinaj la mănăstirea Petroasa Mare, unde s-a săvârșit sfânta Liturghie, precum și la biserica ortodoxă ucraineană din Lugoj, la care au participat studenții din anul I de la licență și din anul I de la master.

Luni, 29 septembrie, părintele ierom. lect. dr. Rafael Povîrnaru și părintele lect. dr. Adrian Covan, au oficiat Acatistul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, în prezența corpului profesoral și a studenților teologi.

Părintele conf. dr. Constantin Jinga a transmis binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, apoi a tâlcuit înțelesul duhovnicesc al Acatistului.

La final, Preacucernicia sa i-a prezentat studenților pe părinții și domnii profesori, iar prof. univ. dr. Claudiu Mesaroș, în calitate de șef de departament, a făcut o paralelă între pregătirea didactică a Sfinților Trei Ierarhi și cea a studenților teologi. În aceeași zi, au început cursurile propriu-zise pentru toți studenții teologi.

Cu această ocazie, a fost lansat și noul număr al revistei „Theologos” pe anul 2025, care cuprinde studii, articole și recenzii, precum și cronică Teologiei timișorene.

CONSFĂTURILE PROFESORILOR DE RELIGIE DIN JUDEȚUL TIMIȘ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, la început de an școlar, cadrele didactice care predau disciplina religie ortodoxă în județul Timiș s-au reunit în cadrul tradiționalelor conferințe metodice anuale, organizate de către Inspectoratul Școlar Județean Timiș, în parteneriat cu Arhiepiscopia Timișoarei.

Întâlnirile au avut loc pe zone: Lugoj, în data de 1 octombrie, la Liceul Teoretic „Coriolan Brediceanu”, și Timișoara, în data de 2 octombrie, în sala festivă „Preot Ioan Imbroane” a Parohiei Timișoara Iosefin.

religie și dezvoltarea parteneriatelor și organizarea activităților extracurriculare în școală.

Au fost amintite cerințele legislative și metodologice privind ora de religie, importanța pregătirii documentelor școlare și a valorificării resurselor specifice disciplinei – Sfânta Scriptură, icoana și rugăciunea. Totodată, s-a insistat pe caracterul formativ al acestei discipline, care îmbină transmiterea de cunoștințe cu modelarea caracterului religios-moral al elevilor. De asemenea, s-au adus mulțumiri cadrelor didactice pentru organizarea etapelor locale și județene

Întâlnirile au debutat cu rugăciunea, urmată de mesajul de binecuvântare al ÎPS Ioan, Mitropolitul Banatului, transmis de părintele inspector Cristian Păiș, care a subliniat valoarea educației religioase în viața tinerilor. S-a insistat pe îndemnul chiriarhului către de a se orienta spre provocările actuale din viața elevilor, precum violența, consumul de droguri și alte adicții, iar ora de religie să devină un sprijin real pentru prevenție și pentru orientarea tinerilor spre valori și obiceiuri sănătoase.

Profesorii de religie au fost felicitați pentru implicarea deosebită în activitățile școlare și extrașcolare – Olimpiada de Religie, Olimpiada de Cultură și Spiritualitate Românească, Concursul Național Catehetic și proiectele dedicate Anului omagial al Bisericii Ortodoxe Române.

Doamna profesor Daniela Buzatu, inspector de specialitate în cadrul ISJ Timiș, a structurat discuțiile în trei mari direcții: activitatea didactică la clasă, activitatea de perfecționare continuă, prin participarea la cursurile specifice disciplinei

ale olimpiadelor și pentru frumoasele rezultate obținute la nivel național, Timișul având în acest an cel mai numeros lot de elevi olimpici participanți la etapele naționale.

Profesorii metodiști, Laurian Micu și Rahela Popovici, au punctat aspecte constatate în cadrul inspecțiilor și au încurajat colegii să utilizeze metode interactive și să promoveze lecții aplicative, prin care elevii să înțeleagă că ora de religie este un sprijin real pentru viață.

Au fost prezentate proiectele propuse de ISJ Timiș: „Sfânta Scriptură, izvor de înțelepciune” și „Sărbătorile religioase – timp sfințitor și de bucurie”, la care au fost invitați să participe profesorii din tot județul.

Consfăturile s-au încheiat cu rugăciunea de mulțumire și cu o agapă frățească, prilej de comuniune și dialog între cadrele didactice, reafirmând rolul religiei în școală ca disciplină ce oferă repere morale, valori autentice și modele de viață pentru tineri.

PREZENTARE DE CARTE LA PROTOPOPIATUL ORTODOX ROMÂN FĂGET

Biserica parohiei Făget l-a găzduit, duminică seara (12 octombrie 2025), prezentarea volumului „Parohiile Protopopiatului Ortodox Făget. Comunitate-Biserică-Școală confesională”, 835p., apărut la Tipografia Partoș, Timișoara, 2025, cu binecuvântarea și precuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan.

Manifestarea, la care a participat Părintele Mitropolit Ioan, a debutat cu săvârșirea Acatistului Domnului nostru Iisus Hristos, în prezența preoților protopopiatului Făget, a primarului și a unor șefi de instituții din oraș, protopopilor de la oficiile protopopești Timișoara II și Făget, precum și a foarte multor credincioși veniți și din parohiile învecinate.

În continuare, Înaltpreasfinția Sa a dat cuvântul părintelui vicar Ionel Popescu, care a făcut o scurtă prezentare a monumentalei lucrări monografice, alcătuite după ani mulți de cercetare, de către regretatul profesor Ioan Cipu, profesorul dr. Dumitru Tomoni și protopopul emerit Bujor Păcurar.

Părintele Mitropolit Ioan i-a rugat, apoi, pe cei doi autori să vorbească despre modul în care au început vasta lucrare de documentare pentru întocmirea acestui volum, dificultățile întâmpinate, vechimea localităților/parohiilor și filialelor acestora, rolul Bisericii și al Școlii confesionale în viața românilor bănățeni, personalitățile bisericești și laice din vremurile trecute și din zilele noastre etc.

Pe lângă cercetarea arhivelor eparhiale de la Timișoara, Arad și Caransebeș, Arhivelor Statului, cele parohiale, a bibliografiei de specialitate, autorii au străbătut „la pas” cele 70 de parohii ale protopopiatului, au consemnat însemnările făcute pe cărțile bisericești și mărturiile orale.

După precizările celor doi autori, Înaltpreasfinția Sa a subliniat importanța acestei lucrări pentru istoria vieții bisericești din Banat și modul în care s-au străduit înaintașii noștri să păstreze candela aprinsă a credinței pe aceste meleaguri, dând sens și orientare duhovnicească vieții culturale, sociale și educative.

„Astăzi i-am pomenit pe Sfinții Părinți de la Sinodul al VII-lea ecumenic, a spus Înaltpreasfințitul Ioan, dar îi pomenim și

pe sfinții neamului nostru care au apărut credința, graiul, cugetul și simțirea românească. Așa cum veniți dumneavoastră la biserică cu pomelnicul pentru vii și adormiți, iubiți credincioși, tot așa au alcătuit cei trei autori pomelnicul sfinților cunoscuți din aceste locuri, trăitori de-a lungul istoriei. Pe paginile acestei voluminoase lucrări este consemnat că, în aceste părți, a viețuit o populație statornică. De altfel, etnogeneza poporului român nu începe de la câmpie spre deal și munte, ci de la munte spre câmpie. Unul din aspectele foarte importante ale acestei minunate monografii este acela că, de-a lungul stăpânirii otomane în Banat, nicio parohie din zona Făgetului nu a trecut la credința musulmană. Noi ne-am născut în țărâna de la poalele Carpaților. Nu am venit călare pe acest spațiu, nu ne-a adus nimeni aici. Ne-am născut la poalele acestor munți și este foarte important să știm că rădăcinile neamului românesc sunt aici și nu în altă parte. Cartea aceasta trebuie să ajungă în bibliotecile parohiilor protopopiatului, în biblioteca orașului, a primăriei și, de bună seamă, în bibliotecile școlilor”, a încheiat Părintele Mitropolit Ioan.

Chiriarhul i-a felicitat pe cei doi autori, le-a mulțumit pentru darul neprețuit făcut Bisericii și istoriei noastre și le-a acordat înalta distincție “Ordinul eparhial Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” pentru clerici și mireni.

Manifestarea s-a încheiat cu dezvelirea unei plăci comemorative pentru profesorul Ioan Cipu, așezată pe clădirea în care a locuit și vizitarea Muzeului Țării Făgetului, organizat de profesorul Dumitru Tomoni.

CERC MISIONAR – PASTORAL ÎN PROTOPOPIATUL TIMIȘOARA II

În după-amiaza duminicii a 20-a după Pogorârea Duhului Sfânt, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, a avut loc întâlnirea Cercului misionar – pastoral din Protopopiatul Timișoara II, la filia Nadăș, parohia Herneacova.

Cercul misionar – pastoral a debutat cu oficierea Tainei Sfântului Maslu, de către cei 15 preoți prezenți, cu participarea unui număr mare de credincioși. După oficierea Tainei Sfântului Maslu, părintele Liviu Bugariu, de la parohia Recaș I, a prezentat referatul “Sfântul Cuvios Cleopa de la Sihăstria și Sfântul Preot Mărturisitor Liviu Galaction Munteanu de la Cluj”, această temă încadrându-se în contextul Anului omagial 2025.

În cuvântul de învățătură, părintele Liviu Bugariu, a vorbit credincioșilor despre viața celor doi sfinți români recent canonizați. Sfântul Cuvios Cleopa de la Sihăstria, născut la 10 aprilie 1912, pomenit în calendar la data de 2 decembrie, a fost un cunoscut duhovnic și călăuzitor de suflete către împărăția Lui Dumnezeu. A fost numit de Preafericitul

Părinte Patriarh Daniel “dar a lui Dumnezeu pentru poporul român”.

De asemenea, s-a amintit că părintele Cleopa, a uimit mereu prin simplitate și profunzime. Printre cele mai cunoscute remarci ale cuviosului se numără „Mânca-v-ar Raiul” sau „Răbdare, răbdare, răbdare”, repetat insistent ca ingredient esențial pentru mântuire, alături de milostenie și rugăciune. Sfântul Preot Mărturisitor Liviu Galaction Munteanu de la Cluj, născut la 16 mai 1898, pomenit la 25 martie, a fost vicar administrativ al Episcopiei din Cluj și rector al Institutului Teologic, desființat de către comuniști în anul 1952. Om a lui Dumnezeu, preot de vocație, profesor eminent, L-a mărturisit pe Domnul Hristos cu viața lui. Arse, batjocorit și chinuit a murit în închisoarea de la Aiud, fiind îngropat în Râpa Robilor. Sfântul Liviu-Galaction era convins că e absolut necesară catehizarea pentru viitorul Bisericii.

În troparul său, este rugat să aibă grijă de tineri și de dascălii lor: „Mărturisitorule al Ortodoxiei, povățuitorule al tinerilor și lauda dascălilor, Părinte Liviu-Galaction, cu învățăturile tale pe

toți i-ai luminat; sprijinitorul celor din necazuri și pătimitorule pentru dreapta credință, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre”.

În partea a doua, preoții purtat discuții referitoare atât la tema referatului, cât și la problemele administrative cu care se confruntă parohiile din cadrul Protopopiatului Timișoara II. Părintele protopop Caius Andrașoni, a subliniat, că Taina Sfântului Maslu a fost oficiată acum pentru prima dată, după restaurarea și

târnosirea bisericii la 13 iulie 2025, de către Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan.

Această biserică aflată sub ocrotirea “Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruință” a fost readusă la viață, după ce a stat în ruină peste 50 de ani. Astăzi este neîncăpătoare pentru cei peste 250 de credincioși care au venit să ne rugăm împreună înaintea tronului Preasfintei Treimi. Astăzi biserica din Nadăș este un simbol viu al credinței și al dragostei de Dumnezeu.

ACTIVITATE INTERDISCIPLINARĂ

Elevii Școlii Gimnaziale Brestovăț au avut ocazia de a participa la activitatea organizată de părintele paroh Sebastian Pîra, prof. de limba și literatura română Alina Pașca, prof. de istorie Cătălin Neag și prof. de religie ortodoxă Ovidiu Balog, la Biserica cu hramul „Nașterea Maicii Domnului” din comuna Brestovăț.

În cadrul Săptămânii „Școala Altfel”, elevii au participat la o activitate educativă deosebită, desfășurată la biserica comunei, intitulată sugestiv „Pe urmele sfinților” – un titlu creat împreună cu elevii, pentru a reflecta implicarea lor activă și spiritul colaborativ.

Activitatea a oferit participanților o lecție vie despre viața sfinților, printr-o prezentare atent realizată de părintele paroh, care a comparat modul în care Sfânta Cuvioasă Paraschiva și Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul au răspuns chemării Domnului încă din tinerețe.

Sfânta Cuvioasă Paraschiva, la numai zece ani, a auzit cuvintele Domnului: „Oricine voiește să vină după Mine să se lepede de sine, să-și ia crucea și să Mă urmeze pe Mine” — și le-a pus în practică imediat, demonstrând o ascultare exemplară și o maturitate spirituală remarcabilă pentru vârsta sa.

În mod similar, Sfântul Ilie Tesviteanul, încă din tinerețe, a împlinit voia lui Dumnezeu, devenind

un model de credință, curaj și perseverență pentru cei care îl privesc ca pe un părinte spiritual și exemplu moral.

Elevii au fost invitați să reflecteze asupra acestor modele, înțelegând importanța credinței, a responsabilității și a devotamentului — valori esențiale în formarea lor personală și spirituală. Activitatea a combinat educația religioasă cu experiența practică, oferind un cadru inspirațional ce pune accent pe dezvoltarea caracterului și a conștiinței morale a tinerilor.

Prin această experiență, elevii nu doar că au învățat despre viețile sfinților, ci au fost încurajați să aplice aceste valori în viața lor de zi cu zi, consolidând legătura dintre spiritualitate, comunitate și educație.

CERC PASTORAL MISIONAR LA PAROHIA CUTINA

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, duminică 2 noiembrie, la ceas de seară, în parohia Cutina, protopopiatul Făget, a avut loc primul cerc pastoral din anul 2025.

Manifestarea, la care a participat și Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, a adus multă bucurie în sufletul preoților și a credincioșilor parohiei. În biserica parohiei cu hramul „Nașterea Maicii Domnului”, sub protia Preasfințitului Paisie Lugojanul, însoțit de părintele protopop Dorin Covaci, s-au întrunit preoții din parohiile: Cutina, Bethausen, Cladova, Dubești, Jupani, Leucușești, Ohaba Română, Nevrincea, Sudriaș și Surduc, dar și părinții stareți de la mănăstirile Dobrești și Săraca.

După ce au fost discutate probleme de natură pastorală, administrative și duhovnicești, parohul Daniel Escariu a prezentat raportul de activitate, apoi a fost săvârșită Taina Maslului, pentru ca bucuria întâlnirii să fie gustată și de către credincioșii prezenți în număr mare. Rugăciunile rostite cu evlavie, Evangheliile citite, ungerea cu untdelemn sfințit și cuvântul ierarhului au transpus pe cei prezenți într-o atmosferă tainică, în care Harul Lui Dumnezeu a atins fiecare suflet, iar cei bolnavi au simțit ajutorul lui Dumnezeu.

În Protopopiatul Făget sunt programate patru conferințe pastoral- misionare la care participă toți preoții protopopiatului.

ACȚIUNE FILANTROPICĂ A MILITARILOR LUGOJENI ÎN ȚARA FĂGETULUI

Militarii lugojeni au desfășurat zilele acestea, la începutul noului an școlar 2025-2026, o acțiune menită a aduce zâmbetul pe buze copiilor dintr-un centru de zi din „Orașul castanilor”.

În acest sens, a fost vizitat Centrul de Zi „Floare de Castan” din Făget unde au fost împărțite daruri, constând în rechizite, alimente neperisabile, dulciuri și produse de igienă, tuturor beneficiarilor prezenți. În cadrul centrului personalul calificat

desfășoară cu cei 20 de copii diverse activități specifice nevoilor lor educative.

Activitatea, parte a campaniei „Din inimă de militar – preia și tu ștafeta faptelor bune!”, vine în întâmpinarea copiilor defavorizați din micuțul oraș bănățean având drept scop sprijinirea actului educațional și prevenirea abandonului școlar. La eveniment au participat și reprezentanți ai autorităților locale.

CARAVANA MEDICALĂ ÎN PAROHIA VISAG

Parohia Visag, comuna Victor Vlad Delamarina, a găzduit sâmbătă, 20 septembrie 2025, caravana medicală care a adus servicii gratuite de sănătate și sprijin social pentru localnici.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, inițiativa s-a derulat în cadrul proiectului „Sănătate la un click distanță”, finanțat de Profi România și coordonat de Fundația Filantropia Timișoara. De altfel, această fundație bisericească desfășoară, încă din anul 2018, programe de telemedicină și activități sociale dedicate zonelor vulnerabile.

Din partea Centrului eparhial a participat preotul Cristian Pavel, președintele Fundației Filantropia Timișoara.

„În această vară, când Părintele Mitropolit a sfințit biserica din sat și-a îndreptat gândul către noi și ne-a lăsat ca îndemn să sprijinim comunitatea de aici nu doar spiritual, ci și material. Au fost evidențiate nevoile oamenilor din sat, care ajung cu greu la medic. Astfel, fiind deja cunoscuți pentru organizarea caravanelor medicale, am fost îndemnați ca una dintre opriri să fie la Visag. Astăzi, în prag de toamnă, am întâlnit localnici dornici de ajutor, mulți dintre

ei nefiind la medic de multă vreme. Specialiștii de la Spitalul din Lugoj au venit în număr mare, oferind un real folos fiecărui credincios. Fundația Filantropia Timișoara, ascultând îndemnul ierarhului, a asigurat echipamentele și cadrul necesar, beneficiind de sprijinul constant al finanțatorului Profi. De această dată, telemedicina a fost completată de consultații directe la fața locului și a fost de mare folos tuturor pacienților”, a precizat parintele Cristian Pavel, președintele Fundației Filantropia Timișoara.

Pentru buna organizare, Primăria comunei Victor Vlad Delamarina a pus la dispoziție Căminul Cultural din Visag, transformat temporar într-un centru al grijii și solidarității. Aici, pe lângă consultațiile medicale, au fost oferite consiliere socială și pachete de sprijin: rechizite, kituri de igienă, pături și alte bunuri necesare copiilor și familiilor aflate în dificultate.

O echipă medicală dedicată

Caravana a fost posibilă datorită implicării echipei de la Spitalul Municipal Lugoj, coordonată de managerul Cătălin Bălan. Nouă medici specialiști și trei asistenți au oferit consultații gratuite pentru aproape o sută de pacienți – copii, vârstnici, persoane fără asigurare medicală sau fără medic de familie.

„Este o bucurie să putem vorbi astăzi despre caravana medicală, un proiect care aduce medicină acolo unde este cea mai mare nevoie — în satele izolate și comunitățile defavorizate. Medici, asistenți, studenți și voluntari își dedică timpul și cunoștințele pentru binele celor lipsiți de acces facil la servicii medicale. Caravana nu înseamnă doar diagnostic și tratament, ci și prevenție, sănătate

și siguranță pentru comunitate. Mulțumirile se îndreaptă către Fundația Filantropia, Profi România și, în mod special, către medicii Spitalului Municipal Lugoj, pentru implicarea lor deosebită”, a precizat dr. Cătălin Bălan, managerul Spitalului Municipal Lugoj.

Consultațiile au acoperit domenii precum: medicină internă, boli infecțioase, pediatrie, pneumologie, neurologie, oftalmologie, ORL și dermatologie.

Fundația Filantropia Timișoara a asigurat echipamentele și consumabilele necesare, iar Parohia Ortodoxă din Visag a sprijinit organizarea, facilitând legătura directă cu nevoile comunității. La buna desfășurare a acțiunii au contribuit în mod deosebit pr. protopop Ionuț Furdean, Protopopiatul Lugoj, preoții Florin și Adrian Avram, slujitori ai acestei parohii, dar și voluntarii Fundației Filantropia Timișoara.

Continuitatea unei misiuni

Caravana de la Visag se înscrie într-un demers mai amplu, bazat pe experiența proiectului „Centre comunitare integrate” (PN4049), finanțat prin Programul „Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor”, susținut de Granturile SEE și Norvegiene 2014–2021.

Organizatorii transmit mulțumiri partenerilor implicați – Profi România, Primăria Victor Vlad Delamarina, Spitalul Municipal Lugoj, Parohia Ortodoxă din Visag și Fundația Filantropia Timișoara – pentru resursele și energia dedicate acestei inițiative.

Caravana medicală de la Visag a arătat că solidaritatea și parteneriatul pot transforma comunitățile: sănătatea devine accesibilă, iar grija față de aproapele capătă concretețe.

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE LA PAROHIA TIMIȘOARA FABRIC VEST

În ziua de 30 septembrie 2025, Parohia Ortodoxă Timișoara Fabric Vest a fost gazda unui eveniment cu totul special, dedicat seniorilor comunității, cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice. În sala de evenimente a Centrului social al parohiei, într-o atmosferă plină de căldură, seniorii cartierului Fabric au fost sărbătoriți cu respect, recunoștință și dragoste.

Întâlnirea a fost mai mult decât o simplă celebrare: a fost o reîntoarcere la rădăcini, la poveștile de viață care au modelat generații.

În mijlocul celor prezenți s-a aflat părintele Cristian Pavel, consilier social al Arhiepiscopiei Timișoarei și preot al parohiei, care a rostit un cuvânt de binecuvântare și încurajare, aducând lumină și speranță în sufletele celor adunați. Seara s-a încheiat cu participarea la slujba Vecerniei, un moment de rugăciune comună și mulțumire.

Participanții au fost întâmpinați cu bucate calde tradiționale, dar și cu un „colț al

amintirilor” – un spațiu decorat cu obiecte vechi, fotografii și simboluri care au trezit în sufletul tuturor nostalgia copilăriei și tinereții. Aici, în colțul în care timpul părea că s-a oprit în loc, poveștile și amintirile au adus zâmbete, dar și lacrimi nostalgice.

Reuniunea a fost un prilej de comuniune, dar și de reafirmare a angajamentului parohiei față de valorile creștine ale iubirii, prețuirii și respectului față de cei care au fost și rămân pilonii comunității.

Seniorii nu sunt doar martori ai trecutului, ci și păstrători ai experienței de viață și ai atașamentului față de valorile credinței, iar această zi le-a fost dedicată întru totul. Prin astfel de inițiative, Parohia Ortodoxă Timișoara Fabric Vest își exprimă constant vocația socială, asumându-și cu responsabilitate grija față de cei vulnerabili și implicarea activă în viața comunității.

CARAVANA MEDICALĂ A FUNDATIEI FILANTROPIA TIMIȘOARA AJUTĂ COMUNITĂȚILE IZOLATE

Fundația Filantropia Timișoara (FFT), în parteneriat cu Asociația pentru ATI „Aurel Mogoșanu” din cadrul Spitalului Județean „Pius Brînzeu”, Profi România și Primăria Comunei Margina, a organizat sâmbătă, 11 octombrie 2025, la Căminul Cultural din Coșteiu de Sus, o nouă ediție a Caravanei medicale „Sănătate la un click distanță”.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, echipa caravanei a reunit membri ai Asociației pentru ATI „Aurel Mogoșanu”, cadre medicale ale Spitalului Județean de Urgență „Pius Brînzeu” din Timișoara și reprezentanți ai Fundației Filantropia Timișoara – medici specialiști și rezidenți, asistenți sociali, studenți la medicină și voluntari din diverse domenii.

Părintele Cristian Pavel, consilier eparhial, a mulțumit Părintelui Mitropolit Ioan pentru sprijinul constant acordat caravelor medicale, menite să ajute comunitățile izolate și aflate în dificultate.

„Prezența noastră aici nu este întâmplătoare. Am analizat cu atenție unde este cea mai mare nevoie, pentru ca expertiza medicilor de la Spitalul Județean de Urgență să fie de folos. Numărul mare al celor implicați a fost copleșitor — mulți medici și oameni de bine s-au alăturat acestei lucrări. Sunt recunoscător tuturor celor care și-au dăruit timpul, dar și credincioșilor din parohia Coșteiu de Sus și din comuna Margina,

care au venit din satele învecinate, lăsând totul deoparte, doar pentru că au auzit că va fi un medic care îi va îngriji”, a spus părintele Cristian Pavel.

Inițiativa a îmbinat componenta medicală cu cea socială, oferind consultații gratuite la specializările: medicină internă, cardiologie, oftalmologie, nefrologie, ORL, endocrinologie, boli infecțioase, pediatrie, pneumologie, neurologie și dermatologie. În paralel, au fost realizate anchete sociale și s-a acordat sprijin material copiilor din familii vulnerabile – rechizite, produse de igienă și pături.

Fundația Filantropia Timișoara a pus la dispoziție echipamentele și consumabilele medicale, iar Parohia Ortodoxă din Coșteiu de Sus a oferit sprijin logistic, facilitând contactul direct cu nevoile comunității.

La buna desfășurare a acțiunii au contribuit pr. protopop Dorin Covaci, Protopopiatul Făget, pr. Vasile Grecu, slujitor pensionar al parohiei, precum și voluntarii Fundației Filantropia Timișoara.

Caravana medicală de la Coșteiu de Sus se înscrie în experiența acumulată prin proiectul „Centre comunitare integrate: program strategic de creștere a accesului populației vulnerabile la servicii socio-medico-educative de calitate” (PN4049), finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014–2021, și continuă modelul de succes al acțiunii similare desfășurate în 20 septembrie la Visag, comuna Victor Vlad Delamarina.

ACTUALITATEA EPARHIALĂ

O ZI DE SĂRBĂTOARE PENTRU ȘCOLI

La Catedrala Mitropolitană, de sărbătoarea Sfântului Iosif, numeroși copii de la grădinițe, precum și elevi din ciclul gimnazial și liceal, au venit la sfânta Liturghie și s-au închinat la racla în care sunt moaștele Sfântului. Din rânduiala lui Dumnezeu, această zi a fost una de sărbătoare și pentru școli, întrucât Inspectoratul Școlar Județean Timiș a decis suspendarea cursurilor, în temeiul contractului colectiv de muncă unic la nivel județean, înregistrat la Ministerul Muncii sub nr. 739/05.05.2025, care prevede ca 15

septembrie să fie zi liberă pentru toate unitățile de învățământ din județ.

Prezența numeroșilor elevi și profesori la catedrală arată atașamentul lor față de ocrotitorul Banatului, iar decizia Inspectoratului se dovedește una binevenită. Sărbătoarea Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș rămâne un reper al vieții comunitare din Timișoara și întreg Banatul, adunând mii de credincioși în rugăciune și recunoștință către apărătorul și mijlocitorul lor înaintea tronului Preasfintei Treimi.

CONCERT CORAL LA CATEDRALA MITROPOLITANĂ DIN TIMIȘOARA

În seara celui de-al doilea hram al Catedralei Mitropolitane din Timișoara, când întreg Banatul își sărbătorește ocrotitorul, pe Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș, catedrala, lăcaș de rugăciune și lumină, s-a transformat într-o lavră a cântării bisericești.

Astfel, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului, credincioșii prezenți au fost părtași la un moment înălțător de cântare corală bisericească.

Vecernia unită cu Litia, săvârșită de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, a pregătit sufletele pentru frumusețea imnelor și a cântărilor duhovnicești. Sub bagheta dirijorală a profesorului Bogdan Mureșan, corul catedralei a așezat în inimile ascultătorilor bucurie și pace prin piesele interpretate cu evlavie și profesionalism.

Momentul coral a fost prezentat de preotul dr. Alexandru Dan Adam, profesor la Liceul Ortodox „Sfântul Ierarh Antim Ivireanul” și slujitor al catedralei.

În cinstea Sfântului Iosif, corul a interpretat cântări dintr-un repertoriu ales, rod al inspirației unor maeștri ai muzicii românești: Stelian

Olariu, Ioan Lipovan, Gheorghe Cucu, Gheorghe Danga și Gavriil Musicescu.

Corul Catedralei Mitropolitane, ctitorie spirituală a vrednicului de pomenire Mitropolit Vasile Lăzărescu, își are originea în tradiția străveche a muzicii bisericești bănățene. Între anii 1943-1961, a fost condus de reputatul profesor și compozitor Nicolae Ursu, iar astăzi, sub îndrumarea teologului și profesorului de muzică Bogdan Mureșan, continuă să înfrumusețeze slujbele și să înalțe pe aripile credinței sufletele credincioșilor.

În atmosfera de rugăciune a hramului Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, glasul corului s-a făcut chemare la liniște, reculegere și întâlnire launtrică cu bunul Dumnezeu.

DIȘTINCȚIE ACADEMICĂ PENTRU PĂRINȚELE MITROPOLIT IOAN

La Timișoara, Consiliul Național al Rectorilor s-a reunit vineri și sâmbătă, 19-20 septembrie, pentru a dezbate provocările actuale din învățământul superior.

La reuniune au participat și reprezentanți ai studenților din întreaga țară, care au adus în discuție dificultățile cu care se confruntă universitățile la început de an academic. Dezbaterile și sesiunile de lucru s-au concentrat pe schimbările recente din învățământul superior.

Sâmbătă, 20 septembrie, rectorii s-au deplasat la Centrul eparhial, unde i-au oferit

Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, o distincție academică, în semn de recunoaștere a sprijinului constant acordat de Înaltpreasfinția Sa educației și mediului universitar.

În mesajul adresat studenților și profesorilor, ierarhul a îndemnat la păstrarea liniștii și a spiritului științific-academic în universități și a subliniat necesitatea ca pregătirea oferită în România să fie la același nivel cu cea din Occident.

„Avem profesori de înaltă ținută și tradiție academică. S-a văzut că medicii și inginerii români au fost apreciați oriunde au mers. Iubiți studenți, rămâneți în România, țara dorurilor noastre!”, a spus Părintele Mitropolit Ioan.

Această întrunire, la care au participat și oaspeți din străinătate, a contribuit la consolidarea legăturilor dintre Biserică și mediul universitar, statornicite de-a lungul anilor.

PĂRINTELE MITROPOLIT IOAN I-A DĂRUIT PREȘEDINTELUI NICUȘOR DAN O ICOANĂ LA CATEDRALA DIN TIMIȘOARA

Președintele României, Nicușor Dan, a vizitat marți seară, 30 septembrie, Catedrala Mitropolitană din Timișoara, la încheierea programului oficial desfășurat în orașul de pe Bega.

Șeful statului a fost întâmpinat de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, și a purtat un dialog despre misiunea socială și spirituală a Bisericii.

În semn de prețuire și binecuvântare, Chiriarhul Banatului i-a oferit președintelui o icoană cu Maica Domnului și o mahramă tricoloră, simbol al rugăciunii și al unității poporului român.

„Această catedrală este leagănul credinței din părțile Banatului, iar bănățenii se mândresc cu o asemenea operă arhitecturală și bisericească a țării noastre. Hramul catedralei este al Sfinților Trei Ierarhi și al Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, mitropolitul Banatului în anii 1650–1653. Catedrala este inima spirituală a Banatului”, a precizat Părintele Mitropolit Ioan.

Președintele Nicușor Dan a mulțumit pentru daruri, afirmând că „va găsi un loc la Cotroceni pentru acest dar cu valoare sufletească”, și

a subliniat importanța Bisericii ca reper de stabilitate în vremurile actuale: „Ceea ce face Biserica în zilele noastre înseamnă o reconciliere a românilor cu ei înșiși și cu Dumnezeu.”

Vizita a evidențiat relația de respect reciproc dintre autoritățile statului și Biserică, precum și rolul Catedralei Mitropolitane ca simbol identitar al Banatului și reper spiritual pentru întregul popor român.

PĂRINTELE MITROPOLIT IOAN – CETĂȚEAN DE ONOARE AL COMUNEI GAVOJDIA

Sub genericul „Gala Gratiitudinii”, în biserica parohiei Gavojdia a avut loc, joi, 23 octombrie 2025, o manifestare bisericească și culturală deosebită, organizată de „Asociația Primarilor din Banatul Istoric”, primăria locală și „Uniunea Ziariștilor din Banatul Istoric” (adică teritoriile aflate acum în granițele României și Serbiei).

Întâlnirea s-a bucurat de prezența Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, a peste 80 de primari din județele Timiș, Caraș-Severin, Arad și Hunedoara, a părintelui vicar Ionel Popescu și a părintelui protopop Ionuț Furdean, a preotului paroh Emanuel Vântu și a preoților din parohiile vecine, precum și a multor credincioși.

Coordonatorul acestei manifestări, scriitorul și jurnalistul Vasile Todî, a rostit cuvântul de deschidere, precizând, printre altele, că „Gala Grătitudinii” ne obligă „la o atitudine de smerenie și recunoaștere, pentru că grătitudinea este una din formele cele mai înalte ale memoriei comunitare. Am ales biserica drept loc al acestei sărbători”, spunea vorbitorul, „pentru că aici fapta cea bună se transformă în rugăciune, iar fapta bună se sfințește prin Cuvântul Domnului”.

Domnul Todî a menționat, totodată, că în cadrul acestei gale, organizatorii au ales „să omagieze oameni ai locului, păstrători ai rânduieilor și ai demnității, muzicieni care, prin cântec, duc mai departe inima Banatului și, în chip deosebit, pe Întăistătătorul nostru, Înaltpreasfințitul Mitropolit al Banatului, căruia întreaga comunitate îi acordă astăzi titlul de Cetățean de Onoare al comunei Gavojdia. Acest titlu nu este doar un act administrativ, ci un semn de comuniune între Altar și oameni, între păstor și credincioși, între istorie și prezent. Este recunoașterea faptului că Biserica și cultura, credința și memoria colectivă alcătuiesc împreună temelia pe care se sprijină demnitatea Banatului”.

La rândul său, domnul primar Dănuț-Toma Stoica, în numele Consiliului Local, a arătat că „astăzi comuna Gavojdia trăiește un moment de adâncă emoție și de mare bucurie. Aici, în Casa Domnului, avem onoarea de a Vă adresa, Înaltpreasfinția Voastră, omagiul întregii noastre comunități. Prin hotărârea unanimă a Consiliului Local, comuna Gavojdia Vă conferă titlul de Cetățean de Onoare, ca semn de admirație, respect și dragoste, pentru slujirea pe care o împliniți cu blândețe și înțelepciune în fruntea Mitropoliei Banatului. Pentru noi,

oamenii din Gavojdia, prezența și binecuvântarea Înaltpreasfinției Voastre au fost mereu izvor de lumină și îmbărbătare. Ați pășit printre noi nu ca un ierarh distant, ci ca un părinte apropiat de oameni, de necazurile și bucuriile lor”.

Diplome de Excelență și plachete au fost decernate apoi tinerilor muzicieni Roman Bugar din Serbia, violonist, fost director al Filarmonicii din Novi Sad, și lectorului universitar dr. Vlad Popescu de la Facultatea de Muzică din Timișoara, inițiatorul și organizatorul Festivalului de Muzică de Cameră „Eufonia”.

De asemenea, diplome de recunoștință au fost acordate credincioșilor Ionel-Silviu Antanas, Casian-Ioan Oprea, Nicolae-Anton Craia și Ilie Covaci, pentru modul deosebit în care sprijină activitățile bisericești ale parohiei Gavojdia.

În încheiere, Înaltpreasfinția Sa a adresat un cuvânt de aleasă recunoștință domnului Vasile Todî, primarului și consilierilor locali pentru înalta distincție primită și pentru faptul că au fost onorați și credincioși ai parohiei.

Adresându-se tuturor primarilor prezenți, Părintele Mitropolit Ioan a dat glas bucuriei de a fi împreună la un moment atât de ziditor și i-a îndemnat să rămână uniți și să-și împlinească misiunea pentru care au fost aleși.

„Fiți frați întru slujire la altarul acesta binecuvântat al Banatului! Fiți frați, faceți o frăție a primarilor din Banat și fiți o singură voce, cinstită și demnă, pentru ceea ce înseamnă edificarea țării noastre. Să aveți o relație bună cu preoții noștri. Bateți la ușa Bisericii și vă va deschide o inimă de preot, o inimă de credincios, care va ajuta pe cei aflați în nevoi”.

Înaltpreasfinția Sa l-a îndemnat pe tânărul român venit din Serbia să cante și în Banatul de dincolo „Balada lui Ciprian Porumbescu”.

Vlad Popescu, a spus înaltul ierarh, „a călătorit foarte mult în lume și a dus cu el o fărâma de pământ, credință și modestie românească. Mă bucur că s-a întors și că este cadru universitar în Timișoara. El vă transmite tinerilor studenți dragostea sa față de Dumnezeu, Biserică, țară și muzică. Faptul că organizează manifestări muzicale în atâtea sate este un semn că iubește această țărăină binecuvântată”, a încheiat Părintele Mitropolit.

La finalul manifestării, un grup de elevi ai școlii din localitate, îmbrăcați în costume tradiționale, a interpretat un buchet de cântări bisericești.

PREOTUL LIVIU SAVA S-A MUTAT LA CER

Cu profundă durere sufletească aducem la cunoștință că, în dimineața zilei de duminică, 19 octombrie 2025, preotul pensionar Liviu Sava, fost preot paroh la parohia Breazova din protopopiatul Făget, a trecut la cele veșnice, după o perioadă de încercare și suferință.

Fiu al satului pe care îl va păstori, preotul Liviu Sava s-a născut la 1 ianuarie 1953 în satul Breazova, județul Timiș, într-o familie de buni creștini, fiind al doilea fiu al familiei. După ce a urmat cursurile școlii generale în satul natal și gimnaziale la Margina, se face remarcat prin vocea deosebit de frumoasă, înscriindu-se la Seminarul Teologic din Caransebeș, a cărui cursuri le-a absolvit în anul 1978. Se căsătorește în luna octombrie a aceluiaș an cu cea care îi va fi alături 47 de ani, Violeta Boritoni din satul vecin, Coșava. Sunt binecuvantați cu nașterea a doi fii, Victor, preot paroh la Margina, și Ioan, licențiat în Teologie, bucurându-se la bătrânețe și de trei nepoate.

Având dorința de a sluji lui Dumnezeu și semenilor, a fost hirotonit în noiembrie 1978 de către Preasfințitul Părinte Timotei Serviciu, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei la aceea vreme, pe seama parohiei Breazova. Fiind preot în satul natal, slujește cu smerenie și dragoste, responsabilitate și conștiinciozitate Biserica și pe Dumnezeu peste 40 de ani, chiar și după pensionarea sa din anul 2018.

S-a remarcat printr-o activitate deosebită în parohie, atât din puncte de vedere administrativ-gospodăresc, cât și din punct de vedere pastoral și misionar, cât mai ales prin trăirea și slujirea devotată, fiind distins în anul 2004 de către mitropolitul de vrednică pomenire, Nicolae Corneanu, și de către actualul Întâistătător al Mitropoliei Banatului, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, în anul 2014. După pensionare a rămas

aproape de sfântul altar, slujind la bisericile din Breazova și Margina, precum și la alte parohii unde era chemat de către preoți la slujirea Tainei Sfântului Maslu din posturi.

Până în ultimele zile ale vieții a fost căutat de preoții mai tineri și familiile lor pentru spovedanie și sfat duhovnicesc, fiind iubit pentru blândețea și disponibilitatea lui, dar și pentru înțelepciunea și echilibrul cu care i-a îndrumat.

Din partea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, a Preasfințitului Părinte, Episcop-vicar Paisie Lugojanul și a Permanenței Consiliului Eparhial transmitem familiei îndoliate sincere condoleanțe și toată compasiunea pentru pierderea suferită.

Dumnezeu să așeze sufletul părintelui Liviu Sava în cetele preoților slujitori în ceruri! Pomenirea sa din neam în neam!

AGENDA ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

SEPTEMBRIE

2 septembrie 2025

A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Cosmin Popescu, rectorul Universității de Științele Vieții „Regele Mihai I”, Timișoara.

3 septembrie 2025

A primit pe domnul prof. univ. dr. Marilen Pirtea, rectorul Universității de Vest, din Timișoara;

A primit pe domnul căpitan comandor Cristian Olărescu, comandantul Aeroportului Militar Timișoara;

A primit pe domnul Alfred Simonis, președintele Consiliului Județean Timiș;

A primit pe preotul lector univ. dr. Daniel Enea, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A primit pe domnul prof. Constantin Iercescu, din Timișoara.

4 septembrie 2025

A participat la atelierile de lucru dedicate prevenirii consumului de droguri, siguranței în școli și combaterii bullying-ului și violenței, din cadrul Taberei de vară „Tim-Credo 2025”, desfășurată la parohia Timișoara Ghiroda Veche, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Timiș, Poliția și Jandarmeria Județeană, Penitenciarul Timișoara, ISU Banat și Primăria Ghiroda.

5 septembrie 2025

A primit pe preoții: conf. univ. dr. Constantin Jinga, lector univ. dr. Alin Scridon, lector univ. dr. Adrian Covan, lector univ. dr. Marius Florescu, respectiv lector univ. dr. Rafael Povîrnaru, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara.

6 septembrie 2025

A primit o delegație condusă de Înaltpreasfințitul Părinte Makarios, Arhiepiscop al Kenyei și Exarh al Africii Orientale, din cadrul Patriarhiei Alexandriei și a întregii Africi.

7 septembrie 2025

La invitația Înaltpreasfințitului Părinte Andrei, Mitropolitul Clujului a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala mitropolitană, din Cluj-Napoca, rostind cuvântul de învățătură, în cadrul căreia a fost hirotonit întru Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, Preacuviosului Părinte Arhimandrit Samuel Cristea, ales de către Sfântul Sinod al

Bisericii Ortodoxe Române în acesată demnitate, în ședința Sa, din data de 2 iulie 2025.

8 septembrie 2025

A oficiat Sfânta Liturghie la schitul „Buna Vestire”, de la Sânanndrei Colonie, rostind cuvântul de învățătură.

9 septembrie 2025

A primit pe preotul Constantin Resceanu, de la parohia Mintuleasa, din Arhiepiscopia Craiovei;

A primit pe preotul lector univ. dr. Nichifor Tănase, de la Facultatea de Teologie, din Timișoara;

A primit pe licențiatul în Teologie pastorală Iosif Nicorici, dimpreună cu tânăra Maria-Lorena Pitiș, din parohia Tomești, protopopiatul Făget.

11 septembrie 2025

A primit pe domnul Virgil Moraru, din Iași;

A primit pe domnul ing. Ioan Groza, director Agatex SA, Timișoara;

A primit pe preotul pensionar Gheorghe Luminos, de la parohia Silagiu, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe doamna prof. Violeta Bontilă, directorul Colegiului Național „C.D. Loga”, din Timișoara.

12 septembrie 2025

A primit pe preotul Ciprian Boșca, protopopul Oficiului protopopesc Deta;

La invitația domnului General de brigadă ing. Lucian Mihoc, Inspector Șef – ISU Banat, a participat la ceremonia prilejuită de „Ziua pompierilor”.

13 septembrie 2025

A oficiat Taina Sfântului Maslu și Vecernia cu Litie, la mănăstirea Partoș, rostind cuvântul de învățătură.

14 septembrie 2025

A participat la slujba Vecerniei cu Litie, la Catedrala mitropolitană, oficiată de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, rostind cuvânt de învățătură.

15 septembrie 2025

Cu prilejul hramului Catedralei mitropolitane „Sf. Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș” a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană, alături de Preasfințitul Părinte Nicodim, episcopul Severinului și Strehaiei, respectiv Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei.

16 septembrie 2025

A primit pe licențiatul în Teologie pastorală Ioan Marian Bigaz, dimpreună cu familia;

A primit pe domnul informatician Ioan Savu, din Timișoara.

17 septembrie 2025

A primit pe preotul paroh Vasile Grecu, de la parohia Coșteiu de Sus, din protopopiatul Făget, dimpreună cu epitropul bisericii domnul Vasile Mariniuc și consilierul parohial Ovidiu Uscat;

A primit pe preotul paroh Adrian-Sorin Creța, de la parohia Drăgoiești, protopopiatul Lugoj, dimpreună cu domnul Alexandru Catrinoi, primarul comunei Racovița;

A primit pe preotul Dorin Covaci, protopopul Oficiului protopopesc Făget.

18 septembrie 2025

A primit pe preotul paroh Petru Temelie, de la parohia Murani, protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Ștefan Șîșu, de la parohia Cornești, protopopiatul Timișoara II;

A primit pe doamna Adrian Ardelean, din localitatea Giarmata.

19 septembrie 2025

A primit pe doamna ing. Mădălina Sauca, director ADS din cadrul Ministerului Agriculturii;

A primit pe preotul paroh Sebastian Petrescu, de la parohia Pădureni, protopopiatul Deta.

20 septembrie 2025

A primit vizita Consiliului Rectorilor din România, întruniți la Timișoara, oferindu-i-se o distincție academică, în semn de recunoaștere a sprijinului constant acordat de Înaltpreasfinția Sa educației și mediului universitar.

21 septembrie 2025

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Pesac, din protopopiatul Sănnicolau Mare, rostind cuvântul de învățătură, hirotessind întru iconom pe preotul paroh Mladenov Svetozar.

23 septembrie 2025

A primit pe preotul paroh Ionuț Mura, de la parohia Orțișoara, protopopiatul Timișoara I;

A primit un grup de 25 pelerini din județul Bihor;

A primit pe preotul paroh Vasile Suciul de la parohia Giarmata Vii, protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul coslujitor Cristian Cerbul de la parohia cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” Lugoj.

25 septembrie 2025

A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Sorin Mușuroi, prorectorul Universității Politehnica Timișoara;

A primit pe domnul academician Ioan Boldea, din Lugoj;

A primit pe preotul Nicolae Nicolescu, de la parohia cu hramul „Sf. Lazăr” din Iași;

28 septembrie 2025

A oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură,

la finalul căruia a săvârșit slujba de parastas pentru Mitropolitul Nicolae Corneanu, de la a căruia plecare la cele veșnice s-au împlinit 11 ani.

30 septembrie 2025

A primit vizita Excelenței Sale, Domnul Nicușor Dan, Președintele României.

OCTOMBRIE

1 octombrie 2025

A oficiat Sfânta Liturghie la schitul „Buna Vestire” de la Sănandrei Colonie, protopopiatul Timișoara II, rostind cuvântul de învățătură.

2 octombrie 2025

A primit pe domnul Vasile Todî, președintele fondator al Revistei „Banatul”;

A primit pe preotul paroh Petru Alexa, de la parohia Jimbolia, protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul Zaharia Pereș, protopopul Oficiului protopopesco Timișoara I;

A primit pe protopopul pensionar Bujor Păcurar, de la Făget;

A primit pe preotul paroh Zoran Milovanov, de la parohia Berecuța, protopopiatul Deta, dimpreună cu domnul Radu Marius Pleșa, viceprimarul comunei Liebling.

5 octombrie 2025

A oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală din Arad, împreună cu Înaltpreasfințitul Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, Preasfințitul Părinte Lucian, Episcopul Caransebeșului, Preasfințitul Părinte Sofronie, Episcopul Ortodox Român al Oradiei, Preasfințitul Părinte Nestor, Episcopul Devei și Hunedoarei, Preasfințitul Părinte Ieronim, Episcopul Daciei Felix, Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Ortodox Român al Ungariei, Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul,

Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei și Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, prilejuită de proclamarea locală a "Sf. Preot Mucenic Ilarion Felea".

6 octombrie 2025

A primit pe doamna prof. univ. dr. Carmen Bunu, de la Facultatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”, din Timișoara;

A primit pe domnul prof. univ. dr. Horia Baltă, de la Facultatea de Electronică, telecomunicații și Tehnologii Informaționale, din cadrul Universității Politehnica Timișoara.

7 octombrie 2025

A primit pe doamna Elena Micicoi, prefectul județului Timiș, dimpreună cu doamna subprefect Liliana Oneț;

A vizitat stadiul lucrărilor de la biserica de lemn, de la Povergina, protopopiatul Făget.

8 octombrie 2025

A primit pe doamna prof. univ. dr. Simona Drăgan, de la Facultatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”, din Timișoara;

9 octombrie 2025

A prezidat examenul de obținere a gradului Definitiv și II în preoție, la Centrul eparhial.

10 octombrie 2025

La invitația doamnei Elena-Cornelia Micicoi, prefectul județului Timiș, a participat la prefectura județului, la o întâlnire informală cu reprezentanții instituțiilor publice din Timișoara;

A primit pe doamna prof. Daniela-Liliana Buzatu, inspector școlar pentru disciplina Religie, de la Inspectoratul Școlar Județean Timiș;

A primit pe preotul paroh Viorel Blidariu, de la parohia Chevereșu Mare, protopopiatul Timișoara II, dimpreună cu preotul coslujitor Mihai Emilian Platon;

A primit pe preotul paroh Dinu Bâzgan, de la parohia Dumbrăvița III, protopopiatul Timișoara II.

12 octombrie 2025

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Orțișoara, protopopiatul Timișoara I, la finalul căreia a binecuvântat lucrările de renovare de la biserica parohială, hirotessind întru iconom pe preotul paroh Ionuț Mura;

După slujba Vecerniei, în Biserica cu hramul „Înălțarea Domnului” din Făget, în prezența credincioșilor și a preoților din protopopiatul Făget, a moderat lansarea volumului „Parohiile Protopopiatului Ortodox Făget – Comunitate – Biserică – Școală Confesională, acordând Ordinul Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș pentru clerici, preotului protopop Bujor Păcurar, respectiv Ordinul Sfântului Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș pentru mireni, domnului prof. dr. Dumitru Tomoni, autorii volumului.

13 octombrie 2025

A primit pe preotul coslujitor Ciprian Cristea, de la parohia Ghiroda Veche, protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul Dorin Covaci, protopopul Oficiului protopopesec Făget.

14 octombrie 2024

A oficiat Sfânta Liturghie la biserica mănăstirii cu hramul „Sf. Cuv. Parascheva” Dobrești, rostind cuvântul de învățătură.

15 octombrie 2025

A vizitat parohiile Banloc și Partoș, din protopopiatul Deta.

16 octombrie 2025

A primit pe domnul ec. dr. Florin Popovici, de la Curtea de Conturi a României, filiala Timiș.

17 octombrie 2025

A primit pe doamna colonel dr. Mihaela Nicolin, comandantul Spitalului Militar Clinic de Urgență „Dr. Victor Popescu” Timișoara;

A primit pe doamna prof. Aura-Codruța Danielescu, inspector școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Timiș.

19 octombrie 2025

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Berecuța, din protopopiatul Deta, rostind cuvântul de învățătură, la finalul căruia a binecuvântat lucrările de renovare de la biserica parohială, hirotessind întru iconom pe preotul paroh Zoran Milovanov;

A oficiat slujba Vecerniei la parohia Gherman, la finalul căreia a binecuvântat lucrările de renovare de la biserica parohială, hirotessind întru sachelar pe preotul paroh Damian Griguța.

20 octombrie 2025

A primit pe preotul paroh Marius Șonea, de la parohia Giroc, protopopiatul Timișoara I;

A primit pe domnul Chestor de Poliție Pavel Abraham, din București.

23 octombrie 2025

I-a fost acordat Titlul de Cetățean de Onoare al comunei Găvojdia, de către Consiliul Local al primăriei, la propunerea domnului primar Dănuț Stoian, în ședință festivă.

25 octombrie 2025

A participat la ședința de lucru organizatorică a Sfântului Sinod, la București, privind pregătirea Sfințirii Picturii Catedralei Naționale.

26 octombrie 2025

A oficiat slujba de Sfințire a Picturii Catedralei Naționale, împreună cu Sanctitatea Sa, Bartolomeu I, Arhiepiscop de Constantinopol, Noua Romă și patriarh ecumenic, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și toți membrii Sfântului Sinod.

27 octombrie 2025

De sărbătoarea Sfântului Dimitrie cel Nou Basarabov, ocrotitorul Bucureștilor, a oficiat Sfânta Liturghie împreună cu Sanctitatea Sa, Bartolomeu I, Arhiepiscop de Constantinopol, Noua Romă și patriarh ecumenic, Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române și toți membrii Sfântului Sinod, la altarul de vară al Catedralei patriarhale.

28 octombrie 2025

A luat parte la ședința solemnă a Sfântului Sinod dedicată aniversării a 140 de ani de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Române și a Centenarului Patriarhiei Române, manifestare desfășurată în Aula Magna „Teoctist Patriarhul” a Palatului Patriarhiei.

29 octombrie 2025

A primit pe doamna prof. Adela Panait, directorul Liceului Teologic Ortodox „Sf. Antim Ivireanul”, din Timișoara;

A primit pe domnul căpitan comandor Cristian Olărescu, comandantul Aeroportului Militar Timișoara.

30 octombrie 2025

A primit pe domnul ing. Ion Miron, directorul SC Procad SRL, din Timișoara, dimpreună cu domnul Marius Gaur, primarul comunei Lovrin;

A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Sorin Mușuroi, prorectorul Universității Politehnica Timișoara;

A primit pe preotul paroh George Giurgiu, de la parohia Timișoara Blașcovici, protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul paroh Cristian Tomescu, de la parohia Timișoara Fabric Est, protopopiatul Timișoara II.

31 octombrie 2025

A primit pe preotul paroh Ionuț Vîntu, de la parohia Ianova, protopopiatul Timișoara II, dimpreună cu domnii Gavrilă Vergel și Daniel Blata, consilieri parohiali.